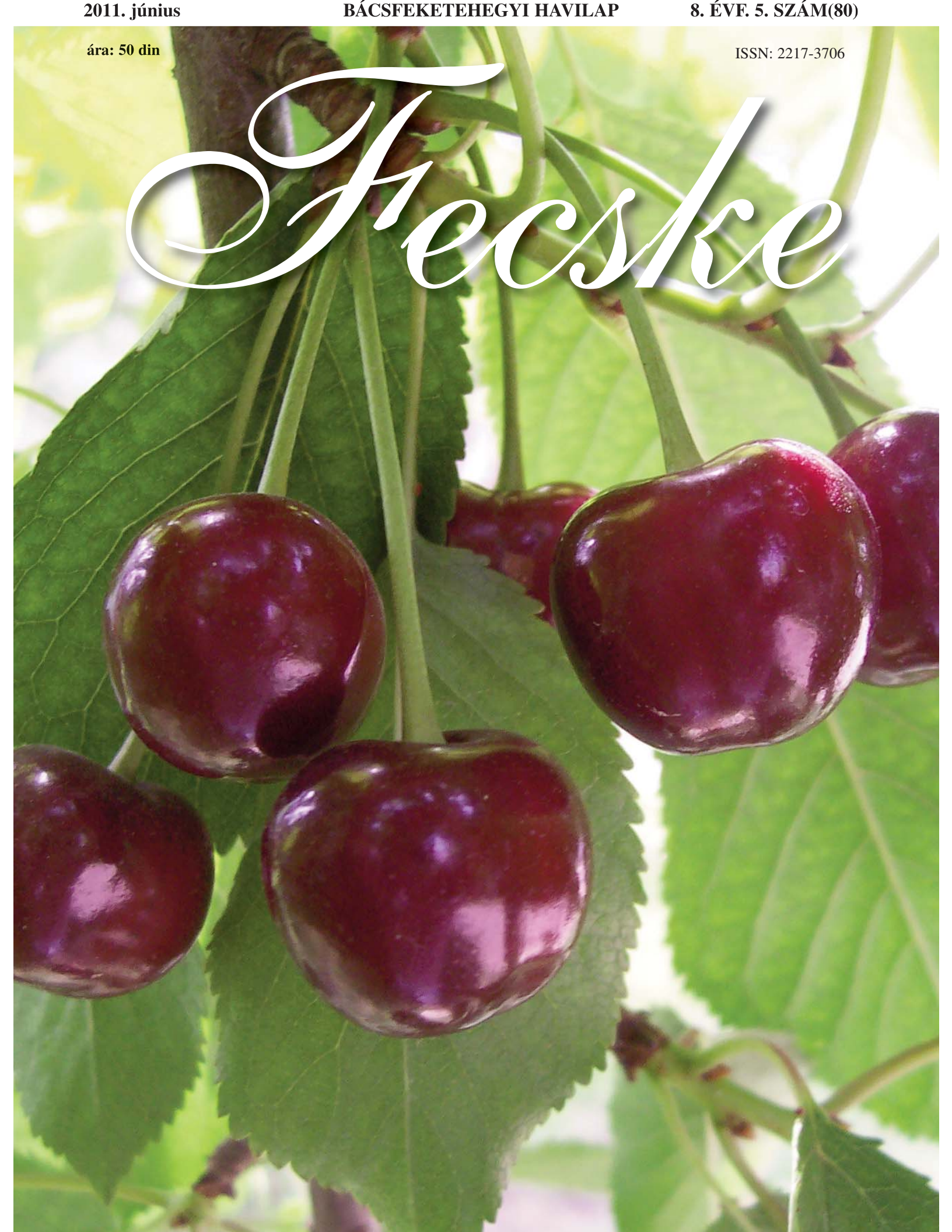

Fecske

A VII. BÁCSFEKETEHEGYI FALUNAP ÉS A VIII. BÁCSFEKETEHEGYI MEGGYNAPOK MŰSORA

2011. június 10., 11., és 12-én
(péntek – szombat – vasárnap)

PÉNTEK: (2011. 06. 10.)

Helyszín: A BÁCSFEKETEHEGYI SZÍNHÁZTEREM

16.00

AZ ISKOLÁNK DIÁKSZÍNHÁZJÁTÁSAK MAGYAR
NYELVŰ ELŐADÁSA

17.00

PÁN PÉTER ÓVODA ELŐADÁSA

18.30

BÁBSZÍNHÁZ - SZERB NYELVŰ ELŐADÁS

20.00

A GOLUBINCI MŰVELŐDÉSI EGYESÜLET
FELLÉPÉSE BÁCSFEKETEHEGYEN

Helyszín: STRAND

21.00

BARAPARTY KONCERT

Szervező: Strand Caffé - Krisztián Géza
(063-12-86-194), belépés ingyenes

SZOMBAT: (2011. 06. 11.)

Helyszín: KULTÚROTTHON

Egész nap:

BÁCSFEKETEHEGY ÉS A MEGGY

- termékbemutató, kézimunka-kiállítás és rajzkiállítás a
Kultúrotthon teraszán

Szervezők: Hestia - bácsfeketehegyi nők egyesülete, és a
„Feketecsi fekete” egyesület

9.00

VENDÉGFOGADÁS

10.00

A VII. BÁCSFEKETEHEGYI FALUNAP ÉS A
VIII. BÁCSFEKETEHEGYI MEGGYNAPOK
MEGNYITÁSA,

valamint

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSI SZERZŐDÉS
ÜNNEPÉLYES ALÁÍRÁSA TORDA ÉS
BÁCSFEKETEHEGY KÖZÖTT

A rendezvényt Bojtos Béla a Helyi közösség
Tanácsának elnöke nyitja meg

10.30

KIÁLLÍTÁS MEGNYITÓ
FESTMÉNY ÉS SZOBORKIÁLLÍTÁS
GOLUBINCIBŐL A KULTÚROTTHON
NAGYTERMÉBEN

11.00

GYÜLEKEZŐ ÉS SZERVEZETT LÁTOGATÁS A
HORKAI CSALÁD MEGGYESÉBE, VALAMINT
A VINUM LÓDI BOROSPINCÉBE

13.00

TANÁCSADÁS A MEGGYTERMESZTÉSRŐL
a Kultúrotthon nagytermében

14.00

EBÉD A MEGHÍVOTT VENDÉGEK SZÁMÁRA

21.00 - 02.00

ZENÉS UTCABÁL A KULTÚROTTHON ELŐTT

22.00

TŰZIJÁTÉK

Helyszín: STRAND

Egész nap:

KIRAKODÓVÁSÁR

Jelentkezni Orosz Kálmánnál (063-74-039-03)

A CIVIL SZERVEZETEK, VÁLLALKOZÓK
ÉS A KÖZSÉGI IDEGENFORGALMI SZERVEZET
BEMUTATKOZÁSA

KÖRHINTA, UGRÁLOVÁR, KISAUTÓK ÉS
EGYÉB SZÓRAKOZÁSOK A STRANDON

9.00

BABGULYÁS FŐZŐVERSENY

A szervezők a fejenkénti 150 dináros nevezési díj
fejében 10 dkg beáztatott babot, 15 dkg húst, tüzelőt és
hangulatos környezetet biztosítanak az érdeklődőknek.

FŐNYEREMÉNY EGY BOGRÁCS

Jelentkezni: Krisztián Gézánál (063-12-86-194) és
Krisztián Csongornál (062-63-50-73) lehet,
Jelentkezési határidő: 2011.06.09.

10.00

MEGGYMAGLÖVŐ VERSENY ÉS
ZSÁKBANUGRÁLÁS

A szervező: „Feketecsi fekete” civil szervezet.
Jelentkezés Tóth Jánosnál (064-1-197-791)

11.00
CSOCSÓBAJNOKSÁG
Jelentkezési díj 200 din/csapat
FŐNYEREMÉNY EGY LÁDA SÖR
Jelentkezés: 064-227-0-144

11.30
KUN JÁTEKOK
Szervező: Kun civil szervezet Bácsfeketehegyről

14.00
A FŐZŐVERSENY ÉS A CSOCSÓBAJNOKSÁG
EREDMÉNYHIRDETÉSE

21.00
RADIO PARTY!
FELLÉP: DJ GROOVER
HELYSZÍN: A STRAND MEDENCÉJE
BELÉPŐ: 200 din

Helyszín: FALUKÖZPONT

10.45
KÖZTÉRI RAJZOLÁS
Szervezők: Péter Pán Óvoda és az Izida Anya-és gyermekvédelmi Társulat

Helyszín: SPORTCSARNOK

10.00
ASZTALITENISZ BAJNOKSÁG A
SPORTCSARNOKBAN
Nevezési díj az asztalitenisz bajnokságra 500 din/fő
Szervezők: A bácsfeketehegy Asztalitenisz Klub és a Zöld Dombok
Jelentkezni lehet a 062-635-075 vagy 063-8-514-923 telefonszámon

Helyszín: IVAN RING

10.00 - 17.00
MOTOCROSS – GYAKORLÁSI NAP
Szervező : Ivan Aleksandar (Szasa) (063-731-0-260)

18.00 - 23.00
KONCERT
Előadó: REBUS együttes

Helyszín: KÉZILABDAPÁLYA

16.30 - 18.30
KISPÁLYÁS FOCI
Szervező: Udruženje mladih

18.30
DRAGO KONJEVIĆ EMLÉKPLAKETT ÁTADÁSA

VASÁRNAP: (2011. 06. 12.)

Helyszín: IVAN RING

9.00 - 18.00
MOTOCROSS VERSENY
Bővebb információ: 063-731-0-260

Helyszín: HELYI KÖZÖSSÉG

10.00
ELŐKÉSZÜLETEK AZ ÖNKÉNTES VÉRADÓK
VILÁGNAPJÁNAK MEGÜNNEPLÉSÉRE
/TANÁCSKOZÁS/

Helyszín: SZÍNHÁZTEREM

18.00
A BÁCSFEKETEHEGYI MŰVELŐDÉSI
EGYESÜLET „SKACOK” DIÁKSZÍNJÁTSZÓ CSO-
PORTJA BEMUTATJA DÉRY TIBOR ; A
TALPSÍMOGATÓ CÍMŰ ELŐADÁSÁT

19.00
SOMA SZÍNTÁRSULAT BEMUTATJA TÓTH
MIKLÓS: KÉKFÉNY CÍMŰ KÉT FELVONÁSOS
VÍGJÁTÉKÁT

Szeretettel várunk minden érdeklődőt rendezvényünkre!

A Helyi közösség Tanácsa, a bácsfeketehegy Feketics Művelődési Egyesület, a bácsfeketehegy Zöld Dombok Környezet-és közösségfejlesztési Szervezet, a bácsfeketehegy Mezőgazdászok Egyesülete – Gazdakör, „Feketici Fekete”, Hestia – a bácsfeketehegy Nők Egyesülete, Katicabogár a bácsfeketehegy Nagycsaládosok Egyesülete, a bácsfeketehegy Általános Iskola, a Pán Péter Óvoda, a bácsfeketehegy „Jadran” Kézilabdaklub, a bácsfeketehegy Udruženje Mladih, a bácsfeketehegy Izida Anya-és gyermekvédelmi Társulat, a bácsfeketehegy Asztalitenisz Klub „Feketics”, a Községi Vöröskereszt szervezete, az Önkéntes Véradók Egyesülete Kishegyes Község, Small Steps Kft – Kishegyes, „Ivan Ring”

AZ IZIDA HÍREI

Kidolgozott programok keretében a **Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat** jóvoltából, 2011-ben 11 embert sikerült foglalkoztatni az „**Izida**” egyesület által működő napköziben. A szakképesítéssel rendelkező munkanélküliek lehetőséget kaptak, hogy tapasztalatokat szerezzenek a civil világ programjaiban, és kedvező tapasztalatok birtokában a jövőben is ilyen és ehhez hasonló feladatokat vállaljanak hasonló szervezetekben. Tudom, nem könnyű munka a társadalomból eddig kitaszított embercsoporttal dolgozni, de köszönjük minden jelentkezőnek a pozitív hozzáállást. A **11 foglalkoztatott közül 7 szakembert** kaptunk:

oktatót, a műhelyekben nevelőket, egészségügyi nővért, adminisztratív munkákra megfelelő szakembert, és ami nagyon fontos a szakemberek mellett 4 kategorizált, speciális iskolát fejezett valamint a könnyített tagozatok végzőseit sikerült **segédmunkára** beszervezni. Nagyon nagy lépés jelent az egyesületben, hogy bért bír biztosítani a munkatársaknak, szakembereinek és pedig teljes munkavállalásért. Ugyanis eddig önkéntesként, vagy minimális bér ellenértékéért vállaltak munkát a nevelők. Nagy megtiszteltetés és élmény volt részünkre, hogy a szerződéseket **Dejan Jovanović** a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat igazgatója és **Zlatko Panić** a szolgálat szabadkai fiókjának igazgatója kézbesítette.

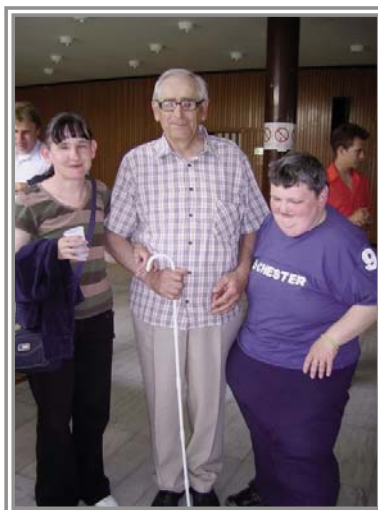
Június mozgalmas, sok változást hoz egyesületünk munkájában. Az egyik programot kezdjük, a másikat fejezzük. A „**PINÓKIO**” **Napközi a tanulásban** akadályozott

gyerekek részére című pályázatunk folyamatban van, melyet a Szülőföld Alap támogat. A napi programokban az oktatás mellett különböző szabadaktivitásokat is bebírtunk iktatni pl.: a képzőművészet, játékok, vetélkedők, magyar nyelv és irodalom, matematika, természet és társadalmi ismeretek, zenekultúra stb. Programunk célja volt a testileg és szellemileg hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása kortársaikhoz és általános kulturális ismeretek átadása, amit úgy gondolom nagyon fontos a mai társadalmi életben. A program hozzásegített a „**Záporka**”

vers és prózamondó versenyen résztvevők felkészítésében.

Május folyamán a műhelyek is működtek az egyesületünkben. A szövők újabb szőnyegeket készítettek és egy nagyon szép kiállításon, a **Vajdasági Magyar Folklórközpontban, Szabadkán** lestek el újdonságokat és gyarapították tudásukat. A kiállítást **Siflis Zoltán** a **Magyar Nemzeti Tanács Kulturális Bizottság elnöke** nyitotta meg, bővebben pedig **Nagy István** és **Raj Rozália** informált bennünket a kiállítás részleteiről. Nagy izgalommal kísértük szavaikat, mely biztatott bennünket a további munkánkban.

„**A vakok és gyengén látók szabadkai székhelyű, községközi szervezetének** hatásköre hat észak-bácskai községre terjed ki. Ezek: Szabadka, Kishegyes, Magyar-kanizsa, Zenta, Topolya és Ada” - tudtuk meg **Vetstájn Jánostól**, a szervezet elnökétől, amikor május 20-án megérkezett 8 tagú delegációnk a megalakulásának 60. évfordulóját ünneplő szervezethez. –“ legtöbb tagunk oktatása hagyományos tanintézményekben folyik, mivel látássérültek, illetve vakok számára speciális iskola hozzánk legközelebb

csak Belgrádban működik. Szervezetünk nagy erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy ezek a vak vagy látássérült gyermekek felzárkózhassanak egészséges társaikhoz, hogy lehetővé tegyék számukra - természetesen szükségleteikhez mérten - a társaikkal egyenrangú életet.” folytatta János bácsi, aki külön nagy örömmel üdvözölte az „Izida” két tagját **Maja Raičević-et** és **Magó Anasztáziát**. Az Egyesület tagjai alkalmi programmal kedveskedtek nekünk és a vendégeknek, mi pedig egy kis szimbolikus ajándékot nyújtottunk át az együttérzés, a barátság jeléül.

Külön nagy élményben volt részem május 22-29-ig. Részt vettem leányommal, Valentinával a 30-ik „**Kis iskola a szülők számára**” megnevezésű programban, amit az Értelmi Fogyatékosággal Élők Szerbiai Érdekvédelmi Szövetsége szervezett (**Savez organizacija za pomoć mentalno nedovoljno razvijenim osobama Srbije**). A programokban, szülők és gyermekek külön vettünk

részt, azonban mind a két csoporttal pszichológusok, pedagógusok, gyógy-pedagógusok és gyógytornászok foglalkoztak. Beláttam, hogy a **szakemberek hozzáértése, a munka folyamata mennyivel színvonalasabb, eredményesebb és legjobban szükségyszerű, amikor a fogyatékkal élő emberekkel és azok hozzátartozóival szakemberek foglalkoznak**, tanulnak. Függetlenül az emberek és gyerekek másságát illetően külön személyre írott programokban vettünk részt. A gyerekek nagy öröme minden este élő zene szólt, maszkabálat szerveztek a

pedagógusok. A gyógytornász segítségével külön újdonságokat tudtunk meg, újabb felfedezésekről értesültünk és végül úszóversenyen is részt vettünk. Remekeltek a vajdasági versenyzők, elhozták mind a három díjat. Büszkén jelentem, hogy **Valentina elhozta Feketicsre az ezüstérmet**. Még egyszer rájöttem, igenis lehet teljes életet élni egy fogyatékkal élő embernek is csak hozzáállás kérdése. Kis iskolánkban vendégünk volt **Vladimir Pešić a Munkaügyi és Szociális Minisztérium miniszterhelyettese**, aki **sajtóértekezleten** türelmesen válaszolt sok fontos kérdésre, na persze még szervezetünkre vonatkozólag is.

A „**Pieter Zandt**”, holland középiskola tanulóit és tanárait láttuk vendégül az „Izida” termében. Ők azok a fiatalok, akik 2005-ben a pagodát építették fel az udvarunkban. Ez az épület teszi lehetővé, hogy nyáron kint a természetben is tarthatunk foglalkozásokat, ültethetünk virágokat, gyógynövényeket és mindezt hűvösben.

P.J.

A KATICABOGÁR HÍREI

Örömmel közölhetjük, hogy az eddigi benyújtott pályázatokból pénzforrásra tettünk szert. Ez nem azt jelenti, hogy most, boldogan szórhatjuk ezt, hanem programjaink közül a legfontosabbakat szerényen megvalósíthatjuk. Szorgalmas tagjaink sokat tettek azért, hogy a Meggy és Falunap rendezvényeihez, az előkészületeink már jól állnak. Vendégeink lesznek Dunaszentgyörgyről, Adáró, Bácskossuthfalváról, Kanizsáról, valamint a Vajdasági Nagycsaládosok Egyesületének küldöttei, akik már eddig szeretettel vendégül láttak bennünket.

Részt vettünk egy falusi turizmussal kapcsolatos május 28.-án, Szeged környékén rendezett tanulmányi úton. Tapasztalatainkról bővebben a következő Fecskében fogunk beszámolni.

Egyesületünk gyermekei május folyamán eredményesen szerepeltek, sportban, versmondásban, népdaléneklésben, mese-mondásban.

A falunapi közös műsorban ők is fel fognak lépni, bemutatva miért is vehettek részt az említett versenyeken.

Sajnos tapasztalatok hiánya miatt, belső segélyakcióink még nem funkcionálnak zökkenőmentesen, de bízunk benne, hogy az ősz beálltával eredményesen fogjuk őket lebonyolítani.

Ahogy tavaly is, az idén is szeretnénk megünnepelni, falunk legidősebb polgárának, Vörös Klári néninek a születésnapját. Hogy, hogyan, az legyen meglepetés.

Bízunk benne, hogy a Falunapi lángosunk az idén is nagy tetszést fog aratni, és az időjárás is kedvező lesz, és a napocska ránk fog mosolyogni.

P.E.

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

Tempósan folytatjuk munkálatainkat, mivel mint mindannyian tudjuk, közeleg a Falunap és ezzel párhuzamosan a messze távolban is már híressé vált Bácsfeketehegyi Meggynapok. Szeretnénk településünket még rendezettebbé, szebbé, barátságosabbá varázsolni, hogy az ide ellátogató vendégeink és barátaink minnél jobban érezhessek magukat nálunk.

Sor került a megrongálódott és nem utolsósorban veszélyessé vált főutcai gyalogátkelőhelyek újrabetonozására, folyamatosan dolgozunk a zöld övezetek karbantartásán, a faluközpont alapos és rendszeres szeméttelenítésén (kihasználnám az alkalmat és egyszerűen csak emlékeztetőtül- a hulladék- a felállított szemetes kannákban – kukákban van a helye!) valamint a Nikola Gyurkovity iskola diákjaival és kollektívájával karöltve a Kultúrotthonnal szembeni parkot varázsoltuk újjá.

Szeretnénk a lakosok elnézését kérni és megköszönni türelmüket, ugyanis az Eko-kúton végzett munkálatok (a lefagyott csempék kipótolása, a megrongált világítótestek újrakötése.)

miatt a működő töltőcsapok száma kétfőre csökkent, ezzel (időközönként) rövid várakozás alakult ki a víztöltésnél.

Az útszegély lepucolást a Becsei útban folytattuk, jelentős földmennyiség került elhordásra, ami az esővíz elvezetését az útmenti árkokba nagymértékben akadályozta. Bízunk benne, hogy ezentúl a nagy esőzések alkalmával letóduló vízmennyiség jelentős része akadálymentesen, a meglévő árkokon keresztül jut el a Krivajába. Ezzel párhuzamosan folytatódnak (több ízben is kényszerzünetet eredményezett a nagy mennyiségű csapadék) a munkálatok a Kiss Ernő utca tavának feltöltésén, egyre közelebb kerülve a kitűzött célhoz.

Végezetül pedig szeretném felhívni településünk aprajának, nagyjának figyelmét:

Ünnepeljünk együtt, június 10.-11.-12-én a VII. Bácsfeketehegyi falunap és a VIII. Bácsfeketehegyi Meggynapok eseményein!

Juhász A.

A GAZDAKÖR HÍREI

Téli szellemi aktivitásaink végeztével, miután megtartottuk a már tradicionális Mátyásnap borkóstolót, megszerveztünk április másodikára egy batyubált. Ez nem a szokványos módon volt szervezve, mivel becsem-

pésztünk egy kis munkajelleget is az elejébe, egy évi közgyűlés formájában. - Így az összejövetel elején, batyubontás előtt, míg a zenészek is csöndben voltak, egyhangúlag, elfogadtuk az új alapszabályzatunkat. Az ezek után történetekről, a résztvevők, csak arról számolhatnak be, hogy újból nagyon jól érezték magukat, kitűnően szórakoztak.

Az alapszabály elfogadása egy új törvény meghozatala végett volt fontos, mivel a Gazdakört ennek értelmében, mint civil szervezetet, újra be kellett jegyezni a „Zavod za privredne registre” állami szervnél.

Ez után már megkezdődtek az „igazi” munkák, kinek a kertekben, szőlőkben, de a tagság többségének a szántóföldeken.

A májusi ünnepek másnapján társ-szervezői voltunk a kishegyesi Kecsketenyésztők Egyesülete által szervezett, hagyományos ételek készítésének versenyén. Az egész a strand körül volt megtartva, szerencsére, a május elseji eső nem mosta el

a rendezvényt, köszönve talán az égienél való közbenjáróknak. Mi is részt vettünk egy lelkes csapattal, de sajnos serleget, díjat nem tudtunk szerezni, de mint kitűnő házigazdák, meg tudtuk vendégelni az újvidéki Jesenjin Tv forgatócsoportját, akik az újvidéki vetőmagvak eladási megbízottjával Siniša Jakovljevvvel az élen a világba kürtölték a birkapörköltünk kitűnő ízének a hírét. Ígéretükhöz híven erről a TV képernyőjén is beszámoltak.

Szokásunkhoz híven az idén is meglátogattuk az újvidéki Nemzetközi Mezőgazdasági Vásárt május 17.-én, ahova egy kibérelt autóbusz vitt el bennünket. Sok mindent láthatunk, de meggyőződhattunk arról, hogy azt a sok

modern gépet, nem nekünk kistermelőknek hozták el bemutatni.

Most már lázasan készülődünk, a falunap miránk eső feladataira, ahol, mint eddig is, most is szeretnénk derekasan helyt állni.

Szeretnék dicsekedni, hogy a tagság szorgalmas munkája által elültetett facsemeték, mára már pár méteres tisztességes fasorrá nőttek ki magukat. Fényképes mellékletemből az arra nem járók is megláthatják e büszkeségünket a Fecske oldalain.

Orosz Kálmán

A NYUGDÍJAS EGYESÜLET HÍREI

A múltkori jelentkezés óta nagy tevékenység volt a nyugdíjas egyesületben. A tagság létszáma 40-el bővült, de várható, hogy a közeljövőben még többen fognak csatlakozni. A már tradícióvá vált szokást, az új vezetőség továbbra is alkalmazza, hogy a nyolcvan évet betöltött tagok, tiszteletbeli tagokká fognak válni, miután egy szívélyes ünnepségen gratulálnak a szép korukhoz, és további jó egészséget kívánnak nekik. Az idén hat tag lett ünnepélyes keretek között dísztag, a május 20.-án megtartott díszgyűlésen, ahol részt vettek a Helyi Közösség és a Községi Képviselő Testület vezetői, akiknek megköszönheték az eddigi önzetlen segítségüket az egyesület helységeinek használhatóvá tételéhez. Meg kell jegyezni, hogy a tiszteletbeli tagok továbbra is élvezhetik a tagság

előnyeit, csak tovább nem kell fizetniük az évi tagságdíjat.

Május 26.-án egy teljes busz lelkes nyugdíjas, tehát 53 tag, vett részt az első idei kiránduláson, ahol meglátogatták *Magyarkanizsát, Tóthfalut és Zentát*. A kitűnő ebédért 330 dinárt kellett fizetniük. Útjuk célja volt, hogy megtekintsék a Gyógyfürdőt, sétáltak a Tisza partján. Tótfaluban pedig, megtekintve a tájházat, féltékenyen megjegyezték, nálunk is lehetne egy ilyent csinálni. Itt meg is lettek vendégelve. Zentán, megtekintették a szerb irodalom egyik legjobb romantikus írójának, Stevan Sremac, szülőházát, amit nem régen újírtottak fel. A városháza tornyában pedig, megcsodálták a zentai csata makettjét, és nagyon tetszett, hogy az ablakokból láthatták a mára már teljesen megváltozott színteret is. Nem hagyhatták ki a szecessziós építészet egyik legszebb remekművét sem a zentai tűzoltó laktanyát, amin a sok szív és virág, mintha bennük is csak a szépet és a jót hozta emlékezetükbe.

Kifáradva, de lélekben annál elégedettebben értek haza este hatra és alig várják a következő közös kirándulást.

A vezetőség, a kirándulás sikerén felbátorodva, mivel a társaság jól érezte magát, szeretné, ha a további kirándulások szervezését közös ötletekkel szerveznék meg itt a környéken, kis hazánk területén.

szerk.

BARÁTKOZÁS

Az idén is, mint minden évben annak rendje és módja szerint megünnepeltük az ISKOLANAPOT, szép ünnepség keretében, a tanulásban és ügyességben kitűnt tanulókat dicséretben részesítettük.

A műsorokat diákjaink, tanáraik irányítása alatt nagy szeretettel készítették, hogy minél jobb és színesebb legyen. Nagyon nagy öröm volt számunkra, hogy a testvériskoláink diákjai is felkínálták részvételüket.

Színes műsorunkat együtt adtuk elő a **kocséri** „Gábor Áron,, Á.I. , a **kunhegyesi** Református Á.I. és a **cetinyei** „Njegoš,, Á.I. diákjaival és tanáraikkal.

Ez a szép együttműködés, gazdagabbá tett bennünket, remélem barátkozás közbe mindenki tanult valami jobbat, újat, jót.

Igéretünkhöz híven, már egy csoport diák Kunhegyesre látogat Május 26-29-e között kedves barátainkhoz, iskolatársaikhoz.

Bojtos Béla

Emlékek és barátkozás

Ez a világ olyan különleges. Tele van gyűlölettel és mindig kevesebb a szép emlék és a barátkozás. Nem is tudjuk felfogni, mennyit ér a szép szó, ami szívből fakad. Néha elég egy kis figyelmesség és a világ ettől szép. Az élet tele van titkokkal, de mégsem szürke és üres. Ezt be is bizonyítom, őszintén sok örömmel.

A hatvan éves évfordulón megtartottuk a **Vakok egyesületének fennmaradását Szabadkán**. Fogadtak bennünket mosollyal és sok jóakarattal: az egyesület tagjai és a dolgozói, akik mindenben segítenek. Mindenki büszke volt arra a teljesítményre, amit a vakok és gyengén látók elértek sok éven át, ezzel megmutatták, hogy részei a társadalomnak. Nagy érdeklődés van az irodalom, zene és különböző sportágakban. Mély benyomást hagyott bennem az, hogy a vakok hogy képzelik el a világot, minden gondolatot és érzelmet, ami másoknak megadatott, ők lelki szemeikkel lássák azt. Ők a szívükkel látnak és érintéssel. A versekben, amit előadtak, mindenkiben mély nyomot hagytak, mert minden versnek van saját üzenete. Ez a pár óra, amit együtt tölthettünk, rövid idő volt a barátkozásra, de mégis sok szép élménnyel volt tele. Ez az idő elég volt, hogy megértsem, hogy a szeretet és a megértés sokat jelent, ha szívből jön és szívvel adják. Szép emlékekkel mentünk haza remélve azt, hogy minden találkozás még jobban összetart és, hogy mindenki megmutassa az értékeit, amit magában rejt.

Rajičević Maja

Anyu, ha erre jársz, hozd el a kispárnámat

A faluban mostanság minden a Meggynapi ünnepségre való felkészülésről szól. Jó, hogy van valami mögé felsorakozni és érezni, hogy tudunk együvé tartozni. Lelkesítő, ha közösen tudunk örülni egy – egy apróságnak, ha mindenki tud vidulni.

A strandon túl, a látóhatár szélén emelkedik a Júlia malom és a búzatárolója. Megvalósulni látszik a tervünk, hogy induljon be itt nálunk valami. Találatnak ígérkezik ez a malom, mert agrárvidék vagyunk, bár az Ipari zóna megálmodásakor igazi, akár több száz munkást befogadó gyáracsarnokok emelésére gondolt a tagságunk. A környező országok Ipari parkjaiban ez az alap irányvétel. Persze ami késik, nem múlik, csak ne tartson sokáig, hogy legyen a termelői játékoknak hazai közönsége is.

Minap Angyalföldön költözött az egybegyűltekc melengető fénysugár, amint a szózat elhangzása után a polgármester úr kedves szavakkal fordult az egybegyűltekc-hez. A fogadalom szövegének elmondása közben, egy röpke pillanatra sokunk szeme sarkában csillant fel a váratlanul érkező könnyecsepp.

Bizonyos, hogy a megjelentek számára születésnapként marad emlékezetes ez az esemény. Azonban meglepő volt, amikor a messze idegen kellős közepén ismerős arcokon akadt meg a tekintetünk. Egyrészt öröm egybegyűltec látni a barátnőket és a barátokat, de a torkunk el is szorul, mert ez a branch itthonról röppent állandó jelleggel, szerteszét a nagyvilágba...

Néhány nap múltán Ókéren jártam. A szabadságát töltő kollégámnak adtam át egy technikai szabályzatmódosítást. Nem találtam odahaza, de egy biciklis pasas fordult mellém és szólt, hogy az imént találkozott vele, amint a leányát kísérte a buszállomásra. Közben megcsörrent zsebemben a telefonom. Hazulról szólta, hogy vásároljak a benzinkúton egy ördögőr kendőt. Természetesen magyarul szóltam, mire az alkalmi ismerősöm is átmagyarosodott és jólesően folytattuk a beszélgetést. Rá is kérdeztem, hány osztályt sikerült magyarul végeznie? Válasza az első négyet foglalta magába.

Ma itt már nincs magyar iskola. Elfogyott, mint manapság közelünkben a pénz. Pedig a pénz nem a fán terem, hanem különféle bizottságok osztják azt. Annyit kell tudni a mindenkor bizottságok összetételéről, hogy abban mindig pontosan annyi hatalmi képviselő van, amennyi elég a döntéshozatalhoz. A többi tag az ellenzék soraiból

érkezik, de semmit sem tehet. Magyarul, dűnyöghet az ellenzék kedve szerint, a döntés előre ismert. Komoly pénzekhez akkor juthatunk, ha a felsőbb hatalomnak odaszól valaki a sorainkból. Addig a pénzek csak csurranak - cseppennek.

Az biz igaz, hogy ebben a nagy szegénységben néhány garas is soknak tűnhet, de Puskás Öcsi szólása is érvényes, miszerint kis pénz kis foci – nagy pénz nagy foci...

A Feketicsi fekete meggy szemek pedig csak duzadnak és pirosodnak az ágakon. Európa szerzte termés kiesés várható. Már csörögnek a telefonok, érkeznek az érdeklődők. Legyen jó a termés és jelentkezzen elegendő szedő, akkor nem lesz baj. Persze tudjuk, a friss gyümölcsöt a ládázáshoz hűteni is kell.

Akadnak helybéli vállalkozók, akik a kiskonyhában tervezik feldolgozni a termést. Lesz befőtt, lekvár, szlatkó, szörp és fogódzkodj meg bor is! Meggybor emelkedik a létra fokán. Ismét népszerűvé vált ez az italocska, de ügyeljünk a kortyokra. A bor fogyasztása ugyan ajánlatos, ám három lépcsőben hat az emberre. Első lépésben olyaná válunk, mint a madarak, csiripelünk, énekelünk. A második fázisban oroszlánnak a bőrébe kívánunk bújni. Hozzáfogunk a hangoskodáshoz és az erőfitogtatáshoz. A harmadik fázisban a disznó viselkedésével lehetséges jellemezni a történeteket.

Ügyelnünk kell arra, hogy mindvégig a madarak között legyünk képesek maradni!

A madarak társaságában jól érzi magát az ember. A madárdal a jókedvet, a szabadságot, a lélek tisztaságát hirdeti, s ha néha választani vagyunk kénytelenek, válasszunk bátran. Válasszuk azt, ami számunkra véltetően a kedvezőbb variáció. Gondoljuk át a dolgokat. Ne döntsünk elhamarkodottan, mert a rossz döntésnek mélyreható következményei lesznek.

Nem mindegy, hogy vörös vagy fehérbort bontunk ebéd után...

Örömmel láttuk, hogy a májusi ünnepek alatt a Feketicsi Fekete gyümölcsész egyesület lelkes csapata eltakarította a Zmáj Jovina utcai hídról az ott elburjánzott gaznövényeket és kiküszöbölte a híd korlátjának deformációját. Az akció után a történetről a Helyi Közösség lett értesítve azzal, hogy még maradt javítani való, de a szükséges betonozást esetleg a profi munkások végezhetnék el. A későbbiek során valaki átkente a sárgára festett korlátot, amit megköszönünk, hiszen mégis egy védőréteget képez a vascsövekre felvitt máz. Azt azonban tudni illik, hogy a sárga színű lakkot nem politikai indíttatásból használják a közlekedésben, hanem azért, mert a félhomályban ez az a szín, amely a legszembeötlőbb!

Számunkra van, ami tetszetős, van, ami kevésbé, de fogadjuk el, hogy a földgolyó nélkülünk is forog, egyre és egyre...

Tóth János

Mezőőr jelenti

Garai Petyi mezőőrünkkel rég beszélgettem már, furcsán is hangozhat, de ez inkább örömet, mint bánatot jelent, – ne is haragudj érte Petyi! - hisz feltételezzük, hogy nincsenek akkora bajok, ha már nem jössz róla beszámolni.

Azért a pár hónap kihagyás után, rákérdeztem melyek, a most leginkább betartandó szabályok, rendelkezések, a mezei munkálatok során.

- Legelőször is talán, a júniusban mindig hatályba lépő tűzgyújtási tilalomról pár sorban. Ez idén sincs másképp, kalászosaink, mint láthatjuk, sárgulnak és még a hónap folyamán beérnek. Ebben az időszak-

ban szokott összeülni az aratási törzskar – ez még nem történt meg, de szóban jelezték, hogy mint tavaly, úgy az idén is, a tilalom június 15.-től lesz érvényben. A gyújtogatóknak pénzbírságot rónak ki, úgy a fizikai személyeknek, mint a vállalatoknak egyaránt.

- Az idei első öt hónapban, - a tavalyihoz képes- csökkentek az esővízelvezetéssel kapcsolatos bejelentések. Köszönhetően ezt a tavalyi ároktisztítási akcióknak, illetve az átfolyók nélküli bejáratok átvágásának. Jó hírek ezek, mert így nem csak a saját portánkat, házunkat óvtuk a felgyülemelő víztől, hanem szomszéd-

jainkét is.

Persze továbbra is várjuk a lakosság bejelentését, amennyiben valami rendellenességet tapasztalnak, vagy illegális szemetelőkkel találkoznak a szántóföldeken vagy a faluban.

Az idén újra megrendezésre kerülnek a meggynapok és a falunap, ez egy olyan ünnep, amikor egyre több rokon és ismerős keres fel bennünket, ezért a Fogadj Isten már az utcán, a házunk kapujában kezdődik, fontos tehát, hogy hogyan is néz ki gondoltam itt, a fűnyírásra!

fekete h.

Felhívás

Van-e már terved a 2011. évre?

Az Európai Önkéntes Szolgálat (EVS) egyedülálló lehetőséget kínál a fiatalok számára, hogy tapasztalatot szerezzenek az Európai Unió tagországaiban, 2-től 12 hónapig terjedő időszakban. A tevékenység amely az önkéntesek számára ingyenes, a 18-30 év közötti fiatalok előtt áll nyitva és semmilyen képzettség vagy hallgatói státusz nem szükséges. Az önkéntes munkája non-profit célokat szolgál, és számos területen valósul meg. Például kultúra, ifjúság, sport, szociális ellátás, kulturális örökség, művészet, polgári védelem, vidékfejlesztés, környezetvédelem, gyermekvédelem, stb. területén. A helyi közösségek és civil szervezetek segítségével, az önkéntesek új készségekre tehetnek szert, nyelveket tanulhatnak, és idegen kultúrákkal ismerkedhetnek meg. A Vajdasági Magyar Ifjúsági Központ szerbiai székhelyű civil szervezet, és ebből kifolyólag szerbiai állampolgárokat küldhet önkéntes szolgálatra. Jelentkezni lehet folyamatosan.

Bővebb tájékoztatásért fordulj a Vajdasági Magyar Ifjúsági Központhoz a 021/557-650, 063/590-435 -os mobil telefonszámon, vagy az kbzsolt@ifikozpont.org.rs e-mail címen! Weboldalunkat megtalálod a www.ifikozpont.org.rs címen.

ÉP TESTBEN ÉP LÉLEK

BIRKÓZÁS

Májusban a következő bajnokságokon értük el a következő helyezéseket:

Országos – idősebb pionírok Szabadkán, május 14.-én

FEHÉR Áron 36 kg II

BEREC Nínó 46 kg II

GARAI Balázs 73 kg III

TAMÁS Ferenc 70 kg II

Országos – fiatalabb pionírok Zentán, május 21.-én

FEHÉR Áron 36 kg II

BEREC Nínó 48 kg II

Mivel az idén már nem sok hivatalos verseny lesz, így most következnek a versenytornák, ahova már több helyre is kaptak a fiúk meghívást, és részt fognak venni a már említett világbajnokságon, Szombathelyen, amit a kadétkok számára szerveznek, Fehér Alen személyében, ez mellett még válogatott tagok Fehér Áron, Gellányi Leonszió, Kuntics Lehel. Részt fognak venni edzőtábori

felkészüléseken, majd a már említett tornákon, szemléken, Horvátországban, Szlovéniában, Magyarországon, Romániában.

Szép volt fiúk!

LÓVÁSÁR (folytatás)

Tehát, abból indulhatunk ki, hogy a lovak alapszínei a következők: a fehér, a fekete, a pej, a fakó és a sárga. Az alapszínek keveredése különféle színkeveredéseket képezhetnek (egyes irodalmak szerint 70 színűek lehetnek a lovak!), de mi maradjunk az egyszerű színek felsorolásánál.

Fehér a ló, ha a fedőszőre és farka színe fehér, de a szőrrel nem fedett testrészek a bőr rózsaszín, hússzínű (nem tartalmaz festékanyagot – pigmentet a bőr). Fekete a ló, ha a fedőszőre és hosszúszőre (sörénye és farka) hollófekete. Pej színű a ló, ha a fedőszőre barna, a sörénye és farka fekete színű. A pej színen belül ismertek a világos-, piros-, almás piros-, arany-, meggy- pej színűek. A fakó színű lovak fedőszőre lehet többféle színű: halványpiros-aransárga-, barnás szürkébe hajló-, világos sárga-, de a hosszúszőrök barna, szürke vagy aransárga színűek. A sárgák fedőszőre világos-

piros-, sárgába hajló, vagy barna-piros fekete-szürkébe hajló. A sárga lovak hosszúszőrei azonosak a fedőszőr színeivel, de lehetnek egy árnyalattal világosabbak-sötétebbek is. A lovak alapszínein kívül ismertek a szürkék (fehér fedőszőrrel és fekete sörénnyel, farokkal), továbbá a deresek és a tarka színű lovak (fehér alapszínen sötétebb vagy világosabb fakószínű foltokkal).

A ló jegyei közül is említek néhányat, melyek a fejen, lábakon vagy a törzsön fordulnak elő: sötét színű homlokon kevés fehér v. szürke szőrszálak = tűzött homlok, nagyobb ilyen folt = virág, és ha ez a folt

szabályos kerek v. szögletes alakú = csillag. Szélesebb hosszú folt = hóka, fehér foltok a szájon v. ajkakon = pizra, szárcsaszájú, békaszájú. A lábakon jelentkező fehér színű szőr elnevezése annak magasságától függ. De mind kesely: pártán, bokáig, bokán felüli, de lehet harisnyás, sőt gatyás is.

Legvégül, merném megállapítani, hogy igen „vásárvív” sikeredett az írásom: van benne sok minden tarkaság. Mint minden a vásáron. De arra igyekeztem vigyázni, hogy az írásom java része a lovakról szóljon, vagy legalábbis velük legyen kapcsolatban. Az olvasóim között, a lovakat szeretők bizonyára jól mosolyogtak olvasás közben és akkor máris elértem a célomat. Nekem is örömet okoztak az emlékeim felidézése!

Molnár Károly

SZÉP SZÓ TÁBOR, 2011.

A Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete idén nyáron is megszervezi hagyományos tehetséggon-dozó műhelyét a kishegyési Kátai tanyán augusztus **7-től 14-ig**.

A Magyar Nemzeti Tanács január-ban a „Szép Szó Műhely” rendezvényt, **kiemelt jelentőségű** vajdasági magyar gyermek és ifjúsági rendezvényként határozta meg. A Szép Szó a költészet és a próza továbbítását művelő, a pódium-művészetek iránt nyitott vajdasági fiatalok egyetlen közös műhelye. Délelőtt beszédtechnikai foglalkozások folynak **Pál Ágnes** logopédus-gyógyypedagógus vezetésével, délután egyéni versfelkészítés lesz **Krekity Olga** Radnóti-díjas versfelkészítő tanárral, **Barta Júlia**, nyugalmazott óvónővel, Magyar Életfa Díjas, többszörös díjazott felkészítő tanárral, **Szatmári Melitta** tanítóval, esténként pedig vendégelőadókkal ismerkedünk. Fő munkaidőben a táborban három csoportban folyik a munka, minden korcsoport elkészít egy-egy produkciót, melyet a gálán bemutatnak a szülőknél, az idősebb korosztály pedig tájolni is fog vele.

A csoportvezetők hazai és anyaországi előadók lesznek. A táborvezető **Hajvert Ákos** tanító.

Az idén **megzenésített vers** kategóriát is meghirdetünk. Akit a versek megzenésítése érdekel, hozza el hangszerét. A csoport vezetője **Simonyi Lili**, a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Karának ének – zene szakos első éves hallgatója (Bácsfeketehegy).

Várjuk a 11 és 25 év közötti fiatalok jelentkezését Vajdaság minden

területéről! A résztvevők hozzanak magukkal verseket, hangszereket, így a műhelyben felkészülhetnek az őszi versenyekre!

Részvételi díj 65 euró dinár ellenértéke. Táborba érkezés: augusztus 7-én a délutáni órákban.

A **jelentkezési határidő** július 24. Jelentkezni és érdeklődni lehet Barta Júliánál (tel.: 024/738-003, cím: Lenin u. 29., 24323 Bácsfeketehegy), vagy Hajvert Ákosnál (tel.: 069/3050966, e-mail: hajverta@gmail.com; vmve.versmondo@gmail.com).

KARATEPE

Tavaly nyáron öt kun település (2 magyarországi és 3 vajdasági) közösen megnyertek egy pályázatot. A si-

keres pályázatot az egymáshoz látogatás követte. Vendégszerepléseink során nagyon tetszettek a rendezvények, főleg az, hogy minden „kun”: a kézműves munkák, a harci eszközök, a népi játékok, a viseletek és szokások.

Szeptemberben, csatlakozva a szüreti napokhoz, megszerveztük az első kun napokat és ekkor vendégül láttuk Bugac, Kunszállás, Pacsér és Bácskossuthfalva „kunjait”. Sokat látván, hallván és tapasztalván 2010. decemberében megalakítottuk a „KARATEPE” Kun Hagyományőrző Egyesületet.

Szeretnénk a Bácsfeketehegyiekkel megismertetni a kun hagyományt, együtt ápolni és megvívni őseink kultúráját.

A „KARATEPE” Kun Hagyományőrző Egyesület célja a kun szokások megőrzése, a hagyományos harci szokások ápolása, a harci eszközök használata, a kun népi játékok gyakorlása, a kun kézművesség elsajátítása, a kun népviselet és néptánc megismerése.

Egyesületünknek minden olyan lakos tagja lehet, aki elfogadja és támogatja céljainkat.

Ezennel felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy aki szeretne csatlakozni egyesületünkhöz, az jelentkezzen Tóth H. Veránál.

MENTÜNK, LÁTTUNK, TAROLTUNK

- Avagy, hogyan is bizonyítanak a vajdaságiak Magyarországon -

Ragyogó napsütés, igazi tavaszi idő volt! Kiléptem az intiből és megláttam egy piros kisbuszt. Számomra még idegen volt, de biztos voltam benne, hogy az utazók nagy részét ismerem. Beültem és elkezdett pörögni az idő. Szinte még észbe sem kaptam, hogy mit történik velem vagy, hogy mi fog történni: Kiszálltunk a keszthelyi Festetics kastély előtt. „Itt leszünk elszállásolva!” - kiáltott egy kisgyerek a busz hátuljából. A velencei-tükröteremben tartották a versenyt, mi pedig egy emelettel lejjebb voltunk elszállásolva, olyan volt mintha mindig is ott éltünk volna a kastélyban!

Festetics - kastély

Tizenöten voltunk (kísérővel együtt). Ebből sajnos csak ketten voltunk középiskolások. Ám mindig kitaláltunk valamit. Most például összeismerkedtünk három korunkbeli erdélyivel, így második este már nem csak ketten ültünk ki egy padra, kezünkben az egyetlen nyitva lévő boltban vett limenkás Sopronival. Szerencse, hogy a középiskolások csak szerda délután kerültek sorra, így hétfő és kedd este is lehetett lazulni. Kedden délután leérdeklődtünk, hogy van-e, és ha igen, merre van egy szórakozóhely vagy kávézó, ami még 6 után is nyitva van.

Barta Júlia és a tizennégy Krónikás

Borzalmasan éreztük magunkat miközben 6, fél 7 felé a kihalt korzón sétáltunk végig. „Szabadkán ilyenkor még ohohó...” – mondom. „Zentán is – mondja a volt osztálytársnőm – itt meg egy árva lélek sincs!”

Megtaláltuk a helyet, amit kerestünk. Nagyon hangulatos. Beülünk, beszélgetünk: ki mikor kezdett el foglalkozni a versmondással, hogyan, milyen körülmények közt stb. Kimeríthetetlen beszélgetésbe keveredünk, és csak azt vesszük észre, hogy vissza kellene már menni, mert így is könyörögtünk már egy rakást a portásnak, hogy ne lakatolja be a kaput legalább fél tizenegyig. Szóval megindultunk vissza. Persze most az lenne az érdekes, ha azt mondanám, hogy a kapuk mégis be voltak lakatolva és be kellett, hogy másszunk vagy kint kellett, hogy aludjunk... Sajnos ki kell ábrándítsalak benneteket, mert minden simán ment (hála istennek nem felejtett el bennünket a portás bácsi).

Szerda reggel arra ébredtem, hogy a szobatársaim üvöltöznek. Megszoktam már a hangzavart, úgyhogy fordultam egyet és aludtam tovább. A kedvenc sorszámozmat húztam ki: az 1-est. Szeretek minél hamarabb túl leni rajta... Az eredmény csodálatos: a 14 vajdasági versmondó közül 6-an érdemeltük ki a „Kiváló krónikás” címet. Hozzá kell fűznöm, hogy ezen a versenyen nem osztanak ki első, második és harmadik díjat, hanem három kiváló krónikást választ ki a zsűri minden kategóriából. A középiskolások kategóriájából ketten voltunk vajdaságból és mindketten kiváló krónikások lettünk. Ezen kívül 3 fiú az 5-6. osztályosok közül és egy harmadik osztályos kislány kapta meg ezt a címet.

Úgy gondolom, hogy igen sikeres kis csapatot sikerült összehoznunk. Maximálisan megérte elmenni, ez egy felejthetetlen élmény marad mindannyiunk számára.

Szarka Ákos, Kiváló Krónikás

Barta Júlia Bácsfeketehegy legfiatalabb versmondóival: Bede Noémivel, Bede Anettel, Pusztai Noémivel, Molnár Annával és a Kiváló Krónikás nevet viselő csantavéri Kecsenovics Kittivel

MUNKÁLATOK AZ IPARI PARKBAN

Már hetek óta teljes erőbevetéssel folynak a munkálatok az ipari park szervíz útjának kiépítésén. A előkészítés és a földmunkák végrehajtása sok időt és energiát vesz igénybe a terep természeténél fogva, ugyanis hatalmas szintkülönbségeket kell leküzdeni az út két vége között. Van olyan szakasz, ahol csökkenteni kell a

szintet és több méter mélyen le kell ásni, de van olyan szakasz is, amely feltöltésre szorul. Szerencsére az időjárás nekünk kedvez, így folyamatosan tudunk haladni az eltervezett feladatokkal.

Krisztián I.

INGYENES APRÓHÍRDETÉS

Felhívjuk kedves olvasóink figyelmét, hogy ismét módjukban áll apróhírdetéseiket ingyenesen megjelentetni a Fecskében. Szóval, ha eladnának valamit, netán megvételre keresnek valamit, esetleg csak a figyelmet szeretnék felhívni valamire, a megfogalmazott szöveget az elérhetőségükkel feltüntetve dobják be a „Fecske” postaládájába a Helyi közösség udvarán (Testvériség utca 30.) Továbbra is várjuk írásaikat, receptjeiket a:

feketicsifecske@gmail.com címre

Aki nem rendelkezik Internet kapcsolattal az, az írását a fent említett postaládába dobhatja bele.

OLVASÓI ÍRÁS

AKIRE BÜSZKÉK LEHETÜNK

Remélem, nem veszik rossz néven a Fecske olvasói, hogy ezúton szeretnék megemlékezni, s egyben szerény dicséretet zengeni egy olyan nálunk méltán neves személy munkássága, és életútja iránt, akinek gyökerei nem Bácsfeketehegyre, hanem Kishegyesre vezethetők vissza. Természetesen kérdezhetnék sokan, s elismerem teljes joggal, mi köze a kishegyesi könyvtár névadó író-költőjének falunkhoz. Szerény megítélésem szerint **Csépe Imre** nem csupán községünk névadó falujának méltán nevezetes személyisége, hanem éppúgy Bácsfeketehegyé is. Egy községet alkotunk, s ez szoros köteléket képez eme falvak közt, és éppúgy töltheti el óriási büszkeség mindenki szívét, ha csak egy cseppnyit is, hogy egy ily tehetség koptatta egykoron községünk utcáit.

Természetesen apropója is létezik annak, hogy jelen esetben őt választottam rövid írásom ékkövének. Május 18-án volt az alkotó halálának évfordulója, mely egyértelműen arra sarkallt, hogy egyszerűen kötelességem megemlékezni róla.

Mérhetetlenül nagyra kell tartanunk vajdasági íróinkat, költőinket, vagyis egész egyszerűen ezen apró terület irodalmát. Trianon szörnyűsége után talán a vajdasági irodalom született meg a legnehezebben, melyre számos magyarázat lelhető, de ennyire talán mégsem kellene belemennünk a részletekbe. Kosztolányitól Csáth Gézáig számos kiváló irodalmár fiatalkori lakhelyeül szolgált Vajdaság, de a sors furcsa firtorának köszönhetően az ő munkásságuk már az anyaország területén bontakozott ki. Ezért kell többek közt mindenképp megemlítenünk Csépe nagyságát, hiszen ő megmaradt egyszerű léleknek, aki mindig hűséget tanúsított szülőhelye iránt, s huzamosabb ideig nem is hagyta el azt.

Mint annyi nagy, a művészetekben aktívan tevékenykedő emberhez hasonlóan, először egyszerű fizikai munkás, később könyvügynökként megismerkedik az írás csodás varázásával, majd újságíróként folytatja életútját. 22 évesen már versekkel kísérletezik, amelyek nagy sikerrel jelennek meg a helyi, főleg magyar lapok hasábjain. Csépe sohasem tanult költészetet, vagy akármily hasonló művészetet, mégis tehetsége felhatalmazta arra, hogy ne tétovázzon megmutatni tudását.

Rendkívül hiteles módon ábrázolta a bácskai szegény ember tépelődését, vágyakozását a jobb élet elnyerésére. A két nagy háború közti időszak nincstelenségét, az egyszerű földműves, állattenyésztő életvitelt folytató paraszt, és a nélkülözést elviselni kénytelen kubikos lét-fenntartását, a német gazdák kizsákmányoló világában is élethűen élénk tárta. Versei, írásai sok esetben hepehupások, rendszertelenek, és, hogy talán még tovább menjek, sokszor esztétikailag egyenetlenek, de megérzésem szerint ezek az apró dolgok teszik még élvezetesebbé,

még olvashatóbbá, s ez által érezzük még közelebb magunkhoz művészetét. Nem véletlen semmiképp, hogy az akkori neves magyar itteni lapok, mint például a Híd, vagy a Kalangya mellett, a magyarországi újságok, s különféle szerb-horvát folyóiratok is körültekintően foglalkoztak íásaival.

Munkásságának legnagyobb hányada, irományainak legjelentősebb része a 20. század közepére, pontosabban az ötvenes évektől egészen a hatvanas évek alkonyáig tehető. Ezekben az időkben születtek többek közt: a Tarisznys emberek, a Fehér csönd novellagyűjtemények; Fordul a szél című regénye, vagy a Termő porban, amely egyszerű versek sokaságát tartalmazza.

Haláláról napjainkig évenként emlékeznek meg. Lebilincselő személyiségéről, költeményeiről, novelláiról, különféle prózai alkotásairól, tehát egész egyszerűen mindarról amit neve, munkássága, egyénisége, áldozatos tevékenysége jelent, a mai magyar vajdasági irodalom nagyjai és tudósai ma tisztelettel méltatják, mert nem utolsó sorban ő volt az, az ember, aki valójában feltette a magyar irodalom térképére községünk nevét.

A kishegyesi iskola tanulói minden évben a róla elnevezett Aranyeső-Csépe Imre vers-és prózamondó versenyen mérettetik meg tudásukat, s amely rendezvény immáron tradíciónak számít.

Így hirtelenjében csak ennyi információt tudok önökkel, kedves olvasók megosztani, de ez a kevés is nagy jelentőségű, hisz az a tény, hogy ez által, ha csak egy rövidke időre is, de emlékezetükbe, eszükbe juttattam Csépe Imre nevét, hogy ezúton is, ha csak egy ember is, de megismerte községünk kiválóságának életének pár apró mozzanatát, már akkor is teljes mértékben megérte.

Csá

Ne félj!

Május utolsó napjaiban seregélyek lepték el Bácsfeketehegyen a meggyfáinkat. Hangos, zsibongó, a félérett meggyzemeket nagy alapossággal eltüntető intelligens madarak sokasága. Nem csak a falun kívül csupaszítják le a termést, hanem a házak mögötti kertekbe is bemerészkednek. Jönnek, körülnéznek, és ha nincs otthon, vagy nem figyel fel rájuk a gazda, akkor rövid idő alatt eltüntetik a meggyet, és a cseresznyét. Volt, nincs, ami maradt azt meg olyan gusztustalanná válik, hogy ember legyen a talpán, akinek kedve támad a megcsipkedett, ragadós, lepiszkolt termést begyűjteni. Ilyen az élet. Nem mindig az szedi le a termést, aki fát ültet majd pedig a termőre fordult fán reménykedve figyel megköt-e a virág, későtavasszal nem jön-e rá fagy, jégeső, vagy más veszedelem, mint például a seregély, vagy a varjú.

Úgy gondolom, hogy a Feketehegy pusztát, és környékét szülőföldjének tekintő seregélypopuláció, ezelőtt 226 évvel, 1785 májusában, nagy érdeklődéssel figyelte Kunhegyesről, a jobb élet reményével érkező, kun származású magyar őseink ismerkedését az önként választott, és vállalt ígéret földjével. Bizonyára megsejtették a seregélyek, hogy a kunhegyesi földnélküli életet maguk mögött hagyók, a feltört legelőkön, és a rendszabályozott barapart mentén nekik, seregélyeknek is tetsző módon teremtik majd elő mindennapi betevő falatjukat.

Racionális életmódúak a seregélyek. Télen, amikor hó lepi be a tájat, és eltűnnek a rovarok, megfogyatkozik az erdő, mező termelte élelem, akkor elköltöznak a seregélyek is. Nem sokáig vannak távol, koratavasszal hamar visszahozza őket a génjeikbe rögzített parancsszó. Az utóbbi évszázadokban pedig valószínűleg azért is iparkodnak hazafele, mivel tudják, hogy a fiókanevelés idején már kezd pirosodni a meggy, őszre pedig, a vándorútra készülődve, ebben a háromtornyú faluban, a mindenkori seregélyrajok válogathatnak, hogy melyik iparkodó gazda szőlőskertjében dézsmálják meg a termést.

Ha jobban belegondolok, ennyi információ talán elég is lesz a seregélyekről a bácsfeketehegyi falulap, a Fecske júniusi számába. Annál is inkább mivel, falu-, és meggy-napra készülődve, nem akarok ünneprontó lenni, azzal, hogy kitérek a velünk, és talán még bennünk is lakó kétlábú seregélyek viselt dolgaira. Pedig bizony lenne miről írni, hiszen mindannyian tudjuk, és érezzük, van seregély bőven körülöttünk. Lecsupaszították, bepiszkolták életünk jó néhány évtizedét, megnehezítették az utánunk jövő generációk emberhez méltó életéről szóló álmainak valóra válását. Ha belegondolunk milyen sötét alagútban éltünk, mi mindent kellett átélnünk, kibírnunk az értelmetlen háború, a nincstelenség hosszú éveiben, majd pedig ezt követően a megvalósulatlan lehetőségek, és a helyben topogás évtizedében. Azért, hogy megmaradjunk, és ha lehet, akkor itthon maradjunk, miközben tudjuk, mindennap megtapasztaljuk, hogy még nincs vége a rossznak, a hét szűk esztendőnek, a keserű pohár idejének. De mennünk kell előre, az egyetlen járható, számunkra kiszabott igencsak keskeny úton. Azon az úton, amin őseink is tapostak, és amin az utánunk jövők is járni fognak. Hiszen mi csak itthon vagyunk otthon. Bárhova futnánk a nagyvilágban, más lenne az életünk, hiányoznának a mindennap kitapintható emlékek, a tudat, hogy itt minden, és mindenki ismerős, hiszen mi itt vagyunk itthon.

Na de erről, ezúttal csak ennyit. Ünnepe előtt állunk. Június második hétvégén falu, és meggy napot tartunk, és ez a pár nap kicsit más lesz, más lehet, mint a többi. Megpróbáljuk félretenni mindennapi gondjainkat, részt veszünk a változatosnak ígérkező eseménysorozat néhány állomásán, a közösség részévé válunk. Sokan hazalátogatnak, vagy hazagondolnak a hazavágyók közül, sokunkban pedig, szívből remélem, erősödik a tudat, hogy minden gond, nehézség ellenére, itt van igazán értelme az életünknek. Itt, Bácsfeketehegyen, ahova születünk, ahol felnőtünk. Itt ahol most nehéz az élet, de azért mégis történik valami, ami erősíti a reményt, és a hitet, hogy jó fele tart közösségünk.

Nyolc évvel ezelőtt, 2004-ben szerveztük meg első alkalommal a feketicsi meggy napokat, a Zöld dombok

közösségépítő civil szervezetben szervezkedő helybeli magyar fiatalok javaslatára, és közreműködésével. Ennyi év elteltével, úgy érzem nagy dobás volt az ötlet, és dicséret illeti mindazokat, akik létrehozták a Zöld dombokat, elindítva egy folyamatot, amely ma is tart, és arról szól, hogy fiataloként érdemes értelmes életre vágni Bácsfeketehegyen.

Az első meggynap sikerén felbuzdulva született meg az ötlet, hogy falunap nélkül nem élet az élet. Az elmúlt hét év azt bizonyítja, hogy többnemzetiségű közösségünk elfogadta az ötletet, hogy Falunapunk a mindannyiunk által ismert, és sokak által elismert híres feketicsi fekete-meggyhez kötődjön. A helyi közösség akkori vezetősége úgy döntött, hogy június második hétvége, a meggyerés ideje, legyen a falunap megtartásának az időpontja. Az indoklásban az is elhangzott, hogy ez a dátum mindannyiunk számára elfogadható, hiszen kevés az a helybeli, akinek nincs saját meggyfája, olyanról meg talán nem is hallani, hogy valaki megvetné ezt a jóízű gyümölcsöt, valamint a belőle készített termékeket, a meggylepénytől, a meggypálinkáig. A meggyszedés népszerűségét illetően már megoszlanak a vélemények, hiszen sokan úgy vélik, az ember nem madárnak született, hogy a varjak között szedje a meggyfa hegyén termett legízletesebb gyümölcsöt.

A nyolcadik meggynap, és a hetedik falunap küszöbén, az idén is arról elmélkedünk, hogy június második hétvégére marad-e még meggy a fákon, vagy úgy járunk, mint már

sokszor eddig, hogy a meggynapokra leért a meggy. Na de nem is ez a lényeg, hanem az, hogy valami olyasmi történik falunkban, ami összehoz bennünket Feketicsieket, és Bácsfeketehegyieket. Ha pedig már együtt vagyunk, akkor adott az alkalom, hogy pár napra, órára, vagy percre elfeledjük mindennapi gondjainkat, és örüljünk annak, hogy élünk, bizakodunk, és reménykedünk. Örüljünk egymásnak, és annak, hogy réglátott ismerősökkel találkozhatunk.

Testvériskolánk, a Kunhegyesi Református Általános Iskola vendége volt nemrég iskolánk tizenkét tanulója, és három pedagógusunk. Szépek, és emlékeztetések ezek a találkozások, az évenként sorakozó cserelátogatások. A két iskola kapcsolatából számos ismeretség, és barátság született. Itt szeretném elmondani, hogy az idei cserelátogatás zárónapján, május utolsó vasárnapján, Istentisztelet előtt, a kunhegyesi református parókia kertjében növekvő fiatal feketicsi meggyfán érett meggyet láttunk, pont olyat, mint amilyen nálunk terem. Más dolgok is összekötik a közös törzsről fakadt közösségeinket. Idén szép eseménynek ígérkezik, hogy meghívást kaptunk a kunhegyesi alkotótáborba, és a mi rendezvényünkön újra itt lesznek a kunhegyesi oktatók, és gyerekek. Ezen kívül, úgy tudom, hogy bácsfeketehegyi református gyülekezet még az idén vendégségbe hívja, és várja testvér-gyülekezeteink küldöttségét Kunhegyesről, az erdélyi Székelykeresztúrról, valamint a kárpátaljai Makkosjánosiból, akikkel ezelőtt öt évvel kötöttünk testvér-gyülekezeti megállapodást.

Természetesen az sem mellékes körülmény, és ezúttal hír is adom, hogy testvértelepüléseinken, Kunhegyesen, Ruzsán, és Kocséron az anyakönyvezetők várják mindazon bácsfeketehegyieket, akik a magyar állampolgárság megszerzéséhez szükséges honosítási eljárást, szervezett formában, várakozás nélkül szeretnék elindítani.

Sok mindenről lehetne, és kellene még hírt adnom, nyomot hagynom ezzel az írással, de nincs rá lehetőség, mivel a seregélyekről szóló gondolatokkal elfecséreltem a júniusi Fecskében nekem jutott teret. A seregélyek pedig, ha jobban belegondolunk, nem érdemelnek ennyi figyelmet, hiszen sokkal fontosabb az, hogy ültessünk minél több meggyfát, és annyi meggy teremjen a falunkban, amiktől még a legelszántabb seregélyfalka is megcsömörlik.

Ne félj! Ezt a gondolatot rögzítettem írásom címeiként. Ne félj, mert nincs miért félned, nincs miért félnünk. Mennünk kell előre a nekünk rendelt úton, erős láncszemként egymást támogatva, bízva abban, hogy amit teszünk azt Megváltónk akarataiból tesszük. Mennünk kell előre, és abban kell keresnünk boldogulásunkat, életünk értelmét, hogy megvigyázzuk, és megsokszorozzuk mindazt, amink van, amit ránk testáltak az ősök, értve az alatt elsősorban az önmagunkba, valamint Teremtőnk mérhetetlen gondoskodásába vetett hitünket.

Pál Károly

AKKOR GONDOLKOZZUNK...?

A HATÁROKRÓL

Ha előveszek egy fogalmat, vagyis egy szót, amiről szeretnék tárgyalni, vagy a témám vezér motívumának szeretném tenni, úgy lennék Önökhöz becsületes, ha azt valahogy megmagyaráznám. Ezt szeretném tenni a címszóval is, hogy tulajdon képen nyelvünk gazdagságán keresztül elgondolkozhassunk egy pár olyan témán, amin nem akarunk, tudunk, vagy merünk egyáltalán gondolkodni. Ez, pedig a határok szó. Az interneten, mint majdnem mindig, ha keresünk valamilyen magyarázatot, valamilyen fogalommal kapcsolatban a válaszok számának határa, figyeljük csak máris megkezdődött, a csillagos ég, de egy olyan egyszerű kézzelfogható definíciót, amit egy hároméves gyermek is megért, azt bizony nem találtam. Visszatértem a klasszikus eddig mindig jól bevált, Tolnai Új Világlexikona, 1927-ben kiadott hatodik kötetéhez, és a következőket találtam: **a határ az egy valamilyen**

területet körülfogó képzelt, vagy kijelölt vonal. Jó, jó, de valahogy ez nekem kevés. Ezért, megpróbálom úgy, használni, mint a rossz táncos a kályhát. Ez lesz a kiindulópont, ahonnan megindulok, hogy a mai életünknek nagy vívmányát, lényegét, értelmét, az emberi szabadságot, mostani demokratikus(?) (nem csak Szerbia!) rendszerünk alapfogalmát meghatározzam, kicsit megtárgyaljam.

Valahogy születésünktől kezdve valamilyen határok között élünk, tudatosan, vagy csak úgy, tudatlanul, bénán elfogadva, hogy biztos máshogy nem is kerek ez a világ. Ha már egyáltalán kerek.

Hol és mikor kezdődtek a határok, anyagi területet kerítenek csak be, vagy a szellemet, a tudatot is korlátozzák? Az egyik legmegfoghatatlanabb dolognak az életünkben, az időnek is van határa. A tudásnak is van határa. Ha át akarjuk e határt lépni, magunkra vessünk,

senki sem kényszerít rá bennünket. Állandóan kérdéseinkre választ keresve, sajnos egy ilyen megválaszolt kérdés, több új kérdést von maga után. Így szélesíthetjük tudásunk határát, de a mai életben, megéri e tudni valamit, magyarul okosnak, okosabbnak lenni, nem lesz ebből hátrányunk?

Mivel már Arisztotelész is megjegyezte, hogy az ember, társas állat, vagyis szebben fogalmazva, társas lény, így minden társaság, társadalom, meghatározza a tagjainak korlátjait, anyagi és szellemi létük határait. A határok nem csak az emberek privilégiuma, vagy korlátja, de már alacsonyabb szinten is léteznek, az állatvilágban is. Innen maradt ránk a „dzsungel törvénye”, az erősebbek joga. Az erősebb formál jogot másnak határokat szabni, teljes életét korlátozni, szabadságot adni, elítélni, megbocsátani... Ez az erő többnyire anyagi, lehet testi, vagy anyagi javak alkalmazásával szerzett erő, mint a fegyverek általi, de itt vannak a szellemi erők is.

Mi a szellemi erő korlátozása? A félelem! Ez a mai ember legnagyobb problémája. Sajnos majdnem teljesen megoldhatatlan, főleg, hogyha olyan mértékben eluralkodik felettünk, hogy már nem is tudunk miatta gondolkodni. Ma már ilyen helyzetet a fejlett információs eszközök segítségével, a médiával, nagyon könnyen és gyorsan elérheti az „erőből” uralkodók kis csoportja. Ez a mindenkori falkavezérek csoportja, akármelyik társadalmi szinten, ez az uralkodó osztály. Ezek a kiváltságosok. Ma, amikor egyenlőségről, demokráciáról álmodozunk, de még azért messze vagyunk tőle, ezek az egyenlők között az egyenlőbbek, vagy leegyenlőbbek. Ma még ott tartunk, hogy ezt le kell nyelnünk, mint a békát, punktum. Ez ellen nem tudunk, bírunk harcolni. Ha pedig olyan nagy a baj, hogy már nem vagyunk egy ilyen harcban, mint jobban „meglátók” egyedül, és ha a harcban mi leszünk a győztesek, akkor e harc vívmányait, sajnos megint a legyőzöttek elleni szigorral tudjuk csak megvédeni. Tehát mi is határokat építünk.

Eddig, mindig úgy volt, hogy a fejlődés mindig legyőzte a

maradiságot, vagyis volt a forradalom, a revolúció, amiben a győzelmi célok elérésében nem voltak határok. Mikor lesz már az evolúció, ami szépen lassan sűrűlődsok, szikrák nélkül hoznak, megegyezésen alapuló, változásokat, ahol minden tagja a cselekményeknek elégedetten fogja elhagyni a tárgyalások színterét. Mikor lesz majd olyan az életünk, hogy határainkat elfogadjuk, vagy úgy szélesítjük, nagyobbítjuk őket, hogy ez ne más kárára, de inkább hasznára váljon. Elárulom, ez lesz majd a demokrácia! Igaz ma az erősek be akarják bizonyítani, hogy éppen ezek a határok a mi javunkat szolgálják. Ez valahogy úgy esik ki esetenként, hogy Ők kipróbálják, hogy hogyan lehet az anyagi javak többletét élvezni. Ha ez jó a többségnek, mert, ha pl. nem lenne jó, hát ez miatt a szegény buta többséget nem hagyják szenvedni. Csak akkor osszák meg vele, ha még maradt belőle... (ha nem marad, akkor azt mondják, hogy sajnos nem volt jó?) Ezt, pedig olyan ékesen tudják nekünk szervírozni, akár saját maguk, vagy erre alkalmazott bizalmas szereplőkön keresztül, hogy mi csak a nagy jóakarattuktól, már teljesen el is kábultunk. Tehát győztek.

Ha jó a sumákjuk, be is veszi a nép. Be, bizony mert vigyáznak rá, hogy más ne legyen neki szegénynek, ha pedig az okoska netán kérdést mer feltenni, az bizony meg fogja tanulni, egy életre, meg az ő példájából a többiek is, hogy akinek nem osztottak az hallgasson.

Eddig minden valahogy olyan sötét volt, a világosság meg olyan elérhetetlen messze, pedig őseink is hát egy bizonyos világosságért, a jobbéletért jöttek ide új életet kezdeni, határok nélkül. Ezt teszi ma, a merészebb ifjúság is tovább megy, mivel valahogy nem elég neki a szép tisztalevegőjű vidék, szívhez szóló harangjaink hazahívó búgó hangja, de valahogy inkább, ő méltóságteljesen, nem pedig, mint mártír szeretne élni, ha nem mindjárt a szülőföldjén is. Ne ítéljük el őket, főleg ne ilyenkor ünnepkor. Ha nem ítéljük el őket, szeretettel fognak viszagondolni szülőfalujukra (igaz, Verbászon, Topolyán, Szabadkán, Zentán születtek az ötven évnél fiatalabbak) és, ha elérik a megfelelő életszínvonalat, hogy nem kell rettegniük a holnapért, ide fognak hazaszeretettből, meg egy kis egészséges haszonért beruházni megspórolt pénzükből.

A határok valahogy mindent korlátoznak, de van, ami nem korlát, ez a felebaráti szeretet, ha valaki ezt meri önzetlenül vállalni. Szeretettel, a határok közös megegyezéssel való legyőzésével, tegyük szebbé saját és embertársaink életét, hogy ne hiába való legyen az e világban történő létezésünk.

Végezetül, ha valami bajunk van, előbb nézzük meg hogy mi az, ha meg lehet oldani, oldjuk meg, ha nem, akkor pedig, lépünk tovább, ne álljunk, mint szamár a ködben, mer az csak kárunkra fog lenni.

Bíró Csaba

Nemzetmentő reformáció Magyarországon.

Dr. Kerekes József

(Az előadás elhangzott a Vajdasági Református Értelmiségi Fórumon, valamint a Zürichi Történelmi Egyesület összejövetelén.)

Ezúttal egy olyan időutazásra hívom meg Önöket, amely nem kevesebb, mint 350-400 évvel ezelőtti történetekre világít rá, s amely nagymértékben kihat a mai politikai-társadalmi rendszerünk milyenségére is. Voltaképpen, úgy is szólhatnánk, akkor értjük meg a jelen mozgatórugóit igazából, ha eligazodunk és megismerjük a Mohács-utáni Magyarország életét. Mielőtt azonban a magyarországi 16. század elejére összpontosítanánk figyelmünket, az érthetőség kedvéért vessünk egy pillantást az akkori Európára, elsősorban annak nyugati részére.

Európa az 1500-as évek első évtizedeiben önmagával van elfoglalva, senkit sem érdekel igazából a török hadsereg fokozatos előretörése a Balkánon. Legnagyobb politikai és gazdasági befolyásra az egyre szétágazóbb Habsburg birodalom tett szert, ami elsősorban kiváló taktikájuknak, s meggondolt házassági politikájuknak köszönhető. I. Miksa fia, Szép Fülöp előnyös házassága

révén ebben az időben kerültek óriási birtokok a Habsburgok uralma alá: Németalföld, a Német birodalom és Spanyolország, annak minden gyarmatával együtt. Ellenpólusként a harapófogóba szorított Franciaország lép fel, amely bár ebben a korban egységesedik, mégis a bekebelezés rémétől fenyegetve érzi magát. Elsősorban I. Ferencnek (1515–1547) köszönhetően, aki nem szűnt meg aktív hódító politikájával ellenállni a Habsburgoknak, Európát két táborra osztotta a vetélkedés, az egész földrészen háború háborút követ, állandósulnak egymás elleni támadások, szövetségek élednek és bomlanak, egyszóval Európa megállás nélkül háborúzik, mai szóval élve a politika súlypontja Nyugat-Európában állandósul. Mélyreható változások történnek az élet más területein is: ebben az időben fedezi fel Kolumbusz Amerikát és ez a felfedezés hihetetlenül nagy lökést ad a kereskedelemnek, bomlik a feudális rendszer, a főnemesség hatalmát veszti a polgáriasodás folyamata alatt, de az Egyház is válságba jut az elvilágosodás következményeként. Betör a vallási életbe a gazdagodás, a piaci értékrend szelleme, kialakul egy mérhetetlenül gazdag főpapi és egy, a jobbágysághoz hasonlóan szegény, szolgáló papság rétege. Nem csoda tehát, hogy

amikor X. Leó pápa nevében búcsúcédulákat kezdenek árusítani, hogy abból fedezzék a római Szent Péter templom építésének költségeit, épp a Német Császárság területén csúcsosodik legmagasabbra a felháborodás lángja. 1517. október 31-én, egy Ágoston-rendi szerzetes, a wittenbergi egyetem tanára, Luther Márton a vártemplom kapujára kissegezi 95 pontból álló tételsorát, s ezzel elindítja azt az egyház megtisztításáért végbemenő folyamatot, amelyet a világ reformáció néven tart számon, és tisztel mind a mai napig.

Természetesen nem szabad azt képzelni, hogy egyedül a templomajtóra kiszögezett tételek eredménye a reformáció. Hiszen sokan el sem olvashatták, hozzá se fértek a lutheri protestáció papírlapjához. Fő tényező, a reformáció gondolatának gyors terjedésében az ebben az időben megjelent könyvnyomtatás felfedezése, Guttemberg találmánya. Luther felismerve e felfedezés jelentőségét, kinyomtatta 95 pontját és szétküldte a Német császárság minden nemesének, főúrának.

(folytatjuk)

RIPORTOK INNEN ONNAN

Meggynapi és falunapi készülődés a „Hestia” háza táján

Lassan, ismét egy újabb júniusi hónapba lépünk és a június Bácsfeketehegyen egyet jelent a meggynapi és falunapi ünnepségsorozattal. Tudjuk, hogy ez a többnapos rendezvénysorozat mindig milyen gazdag és színes, azt viszont már kevésbé, hogy milyen kemény munka előzi meg a számunkra oly érdekes ünnepséget. Be kell vallanunk, hogy a szorgos, női kezek ezen az ünnepélyen is ott hagyják nyomukat, ezért is döntöttem úgy, hogy mostani riportomat **Tóth Ilonával a „Hestia”, a bácsfeketehegyi Nők Egyesületének elnök asszonyával** készítem, aki az egyesület többi tagjával karöltve mindig részt vállal a szervezésben.

A „Hestia” tagjai, a korábbi évekhez híven, az idén is részt vesznek a Falunap és a Meggynapok szervezésében?

- Igen, a szervezésben is részt veszünk, de magán a rendezvényen is, immár hatodik alkalommal.

Mivel készülnek az idei rendezvénysorozatra?

- Meggyből illetve meggy feldolgozásából készült süteményeket, tortákat és kalácsokat sütünk hagyományos és modern receptek alapján. Továbbá meggyből készült szörpöt, befőttet, lekvárt, dzsemet és „slatko”-t kínálunk kóstolásra.

Emellett, eladással egybekötött kézimunka kiállítást szervezünk. A pirosi kézimunkacsoport vendég kiállítóként vesz részt. Velük évek óta ápoljuk a baráti kapcsolatot. Mi is voltunk náluk vendégkiállítóként.

Az idén részt vesznek-e más, helyi vagy vidéki rendezvényen?

- Az idén már részt vettünk a februári Bor-napokon, továbbá részt veszünk szeptemberben a hagyományos Szüreti

Napokon. Decemberben, harmadik alkalommal, kézműves napot, Mikulás napi műhelymunkát tartunk. Egész Vajdaság területéről érkeznek kézimunkacsoportok, zömében felnőttek, viszont tavaly az iskolások egy csoportja is szorgalmasan, lelkesen részt vett a műhelymunkákban. A Mikulás minden résztvevőnek édességgel és házi készítésű mézeskaláccsal kedveskedett.

Ezenkívül, immáron hatodik alkalommal veszünk részt az idei, sorban XXIII. Nemzetközi Kézimunka Kiállításon, melyet Topolyán a Vajdasági Kézimunka Szövetség szervez augusztusban.

Amit külön szeretnék kiemelni, hogy az idén először kért fel bennünket iskolánk igazgatója, hogy vegyünk részt a nőnap előkészületekben, melynek során tagjaink különféle technikákat tanítottak a gyerekeknek és ennek köszönhetően minden diák egyedi készítésű ajándékkal kedveskedhetett édesanyjának.

Minden évben szervezünk egynapos tanulmányi utat. Ilyenkor Vajdaság egy-egy területének hagyományait ismerkedünk meg, Etno házakat látogatunk. Ezen tanulmányi utakon nemcsak a „Hestia” tagjai vesznek részt, hanem mindenki, akit érdekel a hagyományápolás.

*Sz.a.

LÉLEK SZÁRNYÁN

Pünkösdi gondolatok

„Még sok mondani valóm van, de most el sem hordozhatjátok. De amikor eljő amaz, az igazságnak Lelke, elvezérel majd titeket minden igazságra. Mert nem ő magától szól, hanem azokat szólja, amiket hall, és a bekövetkezendőket megjelenti néktek.” Ján 16, 12-13

Pünkösöd a Szentlélek kitöltetésének és az anyaszent-egyház megalakulásának az ünnepe. A keresztyén köztudatban ez az ünnep sokszor harmadrendűvé, jelentéktelenné válik. Talán hozzájárul az ilyen felfogáshoz az a tény is, hogy az üdvörténeti ünnepeink közül a pünkösöd a legutolsó a sorrendben. Ettől függetlenül legalább annyira fontos, mint a karácsony vagy a húsvét. Mostani írásunk néhány jellegzetes pünkösdi igazságra hívja fel a figyelmünket.

Jézus mennybemenetele előtt mondta el a fenti bibliai rész és annak szövegkörnyezetében található ígéret. Földről való távozása szomorúsággal töltötte el tanítványait. Egyedül maradtak. Milyen jó volt vele együtt élni, tanításait hallgatni, csodáit átélni. Az egyedül maradt ember mindig hajlamos a csüggedésre. Meg is mondta tanítványainak: szomorúság tölti el a szíveteket. Ez a szomorúság azonban nem sokáig tart. Elküldi az Ő Szentlelkét, aki megvigasztalja a szomorkodókat. Pünkösöd ünnepén Isten bennünket, szomorkodó, bánatos szívű embereket, örvendező, megvigasztalt emberekké akar és tud formálni. Mindaddig szomorú emberek maradunk, amíg a Szentlélek vigasztalása be nem tölti szívünket. Pál apostol leveleiben szüntelenül halljuk az örvendezésre való felhívást. Örvendezetek az Úrban szüntelen... Éppen ez az öröm hiányzik az életünkben. Manapság a szomorúság lelki betegséghez vezet. Ezt a fajta betegséget nevezik orvosi nyelven depresszióknak. Az, amit a mi világunkban látunk, nem örvendeztet meg bennünket. Isten ígéje azonban egyébről is beszél és más is meg akar mutatni nekünk. Vigasztalóról beszél. Eljön hozzánk és szomorúságunkat örömmre fordítja. Frissen konfirmált gyermekeink emlékeznek a leginkább a Heidelbergi Káté első kérdésére, amely pontosan erről a vigasztalásról beszél. Jézus Krisztus tulajdona vagyok. Úgy megőriz, hogy még egy hajszálam sem esik le az Ő tudta nélkül. Szentlelkével biztosít az örök élet felől. Erre a vigasztalásra nemcsak a gyászban van, vagy lesz szükségem. Olyan tanácstalan és reménytelen az életünk minden nap, hogy egyenesen csoda, hogy még tudunk élni. Az Ige és a Szentlélek együtt munkálkodik. Meg kell becsülnünk az Istentisztelet áldásait és a testvéri közösséget is, amelyben Isten vigasztalása, gyógyító ereje felénk árad.

A vigasztalás mellett Isten Szentlelke ítél is. Megfeddi a világot, bűn, igazság és ítélet tekintetében. Krisztus nem azért jött, hogy ítéljen, hanem hogy kegyelmet hozzon nekünk. Ezt el lehet fogadni, vagy vissza lehet utasítani.

Aki elfogadja, annak csak a bűneit ítéli meg, de őneki megkegyelmez. Úgy tesz, mint az igazi orvos. Kivágja a daganatot a testünkből, de nagy szeretettel munkálkodik gyógyulásunkon. Istennek ilyen csodálatos munkamód-szere van. Felfedi a bűneinket, hogy meggyógyíthasson.

Végezetül pedig úgy szól Jézus a Szentlélekről, mint aki elvezérel minket minden igazságra. Aki Isten Szentlelkét veszi, az az Ő irányítása alá kerül. Általában az igazsággal mi mindannyian hadilábon állunk. Hazugságra épül fel a bennünket körül vevő világ. Az orvosok nem merik megmondani a betegnek, hogy menthetetlen, mert nem bírná el az igazságot. Mi lekipásztörök is túlságosan óvatosak vagyunk. Kerüljük az összeütközést az emberekkel. Jobb ki nem mondani az igazságot. Érdemesebb megalkudni a körülményekkel, mert így olcsóbban megússzuk. Képmutató, tényeket elferdítő világban élünk, ahol az őszinteségnek, nyíltságnak, nincs helye. Nem csoda, hogy ha idejutunk. Igaza van a költőnek, amikor úgy fogalmaz, hogy beteg a világ, nagy beteg. Kérdésünk, hogy van-e ebből kiút, van-e lehetőség a gyógyulásra? A hazugságra épült életről nem lehet ilyet várni. Lehet azonban gyógyulásról és megújulásról beszélni ott ahol Isten Lelke elvezérel az igazságra. Jézus mondta magáról, hogy Ő az út, az igazság és az élet. Úgy gondolkozni, élni, amint Ő élt és gondolkozott. Tanításaira figyelni. Az igazság nem jogi fogalom. A Biblia mindnyájunkat bűnös embereknek tekint, akik távol állnak tőle. És mégis arról szól, hogy Isten az Ő Szentlelkével megigazít. Református gondolkozásunk egyik legfontosabb tétele ez. Sokkal többre vagyunk képesek, mint amennyire saját erőnkben futná. A nekünk tulajdonított igazság lehetővé teszi, hogy bűnös emberek bűneik ellenére megújult életben járjanak.

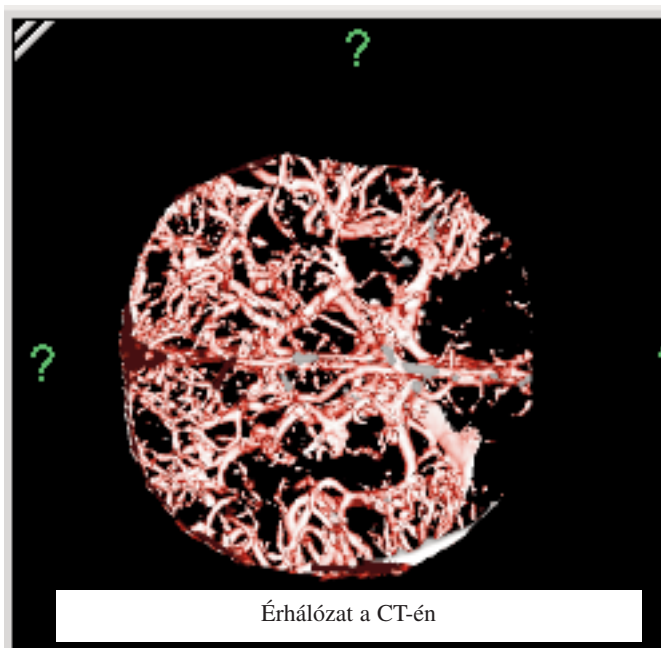
Jézus búcsúbeszédében még sok mindent szeretett volna elmondani. Azt mondja, hogy nem tudnánk elhordozni azt. Jó lenne tudni, hogy mit hallgatott el. Elégedjünk meg azzal, amit elmondott, életünk megújulására teljesen elegendő. Kérjük most Urunkat, hogy nekünk is adja a vigasztalás Lelkét. Ne féljünk szembesülni az igazsággal, mely a teljes Szentírásban táruul fel előttünk. Ezekkel a gondolatokkal kívánok olvasóinknak és közösségünk minden tagjának Áldott Pünkösdi Ünnepeket!

ELSŐ AZ EGÉSZSÉG

Mi micsoda a betegségvizsgálatban?

A komputertomográfia - CT.

Az ember egyik ismert és fontos tulajdonsága a háromdimenziós látás, a modern technika egyik legjobban favorizált minőségi programjává vált. Térszemléleti adottságát az ember annak köszönheti, hogy a jobb és a bal szem által érzékelt kép némileg eltér egymástól. A két kép eltéréseiből agyunk kiszámítja a szemlélt tárgy távolságát és hírt ad róla. Ezt az elvet vitte át a gyógyászatba két amerikai tudós 1979-ben a CT tökéletesítésével, és érdemelték ki méltán a Nobel díjat. A klasszikus röntgen kép kimutat ugyan egy tumort, például a tüdőben, de arról már nem értesít, hol is van pontosan, milyen mélyen rejtőzik testünkben a baj. Ezt küszöböli ki a komputertomográfia, amit mindközönségesen CT-nek nevezünk, ami az angol elnevezés mindennaposan használt rövidítése. A CT a röntgensugarakat összetett módon alkalmazza, mondhatnánk, szeleteli a test vizsgált részét, (akár spirálisan is), a szeleteket tetszés szerint forgatja, nagyítja, jelzi a vizsgált rész mélységét és a felszelt részeket képes egymással összehasonlítani.

Érhálózat a CT-én

Természetesen, mindezt színes fényképezéssel dokumentálja és tárolja is. A CT vizsgálat alatt jóval nagyobb káros sugárzás éri testünket, mint a klasszikus Röntgen esetében. Az arány nem akármilyen: egy hagyományos mellkasröntgen 0,1 mSv mennyiségű, míg a mellkas CT 8,0 mSv sugárzással terheli szervezetünket. Hagyjuk tehát az orvosunkra a döntést, ne kérjük, erőltessük a CT vizsgálatot, csak azért, mert a szomszéd már átesett ilyen kivizsgáláson. A felvételezés közben a betegnek mozdulatlanul kell fekvőnie mintegy 15-20 percig, különben a képek elmosódnak.

Az orvosi szaklapok állandóan figyelmeztetnek arra, hogy a mind népszerűbb CT vizsgálatok elburjánzása, a rákos megbetegedések számát észrevehetően növelte. A CT vizsgálatot tehát inkább kivételes, mint rutinos eljárásnak nevezhetnénk. A jól értékelhető háromdimenziós képek sok esetben mentettek már életet azzal, hogy feltárták a rejtett belső sérüléseket, irányt mutatva a sebész késének.

Dr. Kerekes József
Az intenzív terápia ny. főorvosa

EGÉSZSÉGÜGY AZ ÓKORI HELLÁSZBAN- A HIPPOKRATÉSZI ESKÜ SZÖVEGE

„Esküszöm Apollonra, az orvosra és Aszklépioszra és Hügeidára és Panakeiára és az összes istenekre és istennőkre- tanúkul híva őket-, hogy meg fogom tartani képességem és szándékom szerint a következő esküt és írott kötelezvényt:

Azt, aki engem erre a mesterségre megtanított, úgy fogom tekinteni, mint saját szüleimet, és megosztom vele vagyonomat. Ha rászorul visszafizetem majd, amivel neki tartozom. A tőle származó nemzetséget olybá veszem, mintha fiútestvéreim lennének, és megtanítom őket erre a mesterségre, ha meg akarják tanulni díjazás és írott kötelezvény nélkül: miként hogy a gyakorlati útmutatást és a szóbeli előadást, valamint a többi egész tudományt továbbadom saját gyermekeimnek és mesterem gyermekeinek, azonkívül az orvosi rend érdekében írásban kötelezett megesketett tanítványoknak, de senki másnak nem. Dietikus rendeléseimet képességem és szándékom szerint a betegek hasznára fogom elvégezni, nem pedig ártalmára és kárára.

És halált okozó szert nem fogok senkinek sem kiszolgáltatni, még kérésre sem, sőt ilyenféle tanácsot sem fogok adni: és hasonlóképp nem fogok adni nőnek sem mag-

zatelhajtó szert. Tisztán és az isteneknek tetszően őrzöm majd meg életemet és mesterségemet. Nem fogok vágni, hanem útjukból kitérek majd azon mesterembereknek, kik ezt a gyakorlatot űzik. És ahány házban csak belépek, a betegek hasznára fogok belépni, távol tartva magamat minden egyéb szándékos és kárt okozó jogtalanságtól, főleg pedig a nemi visszaélésektől, mind a női, mind a férfitesttel, mind a szabadokkal, mind pedig a rabszolgákkal szemben. És ha olyat látok vagy hallok orvosi kezelés közben vagy akár a terápia körén kívül az emberek életéről, amit nem szabad kifecsegni, azt el fogom hallgatni, abban a véleményben, hogy az efféle dolgokat szent titkok módjára kell megőrizni. Ha ezt az esküt megtartom és nem szegem meg, akkor élvezzem életemet és mesterségemet úgy, hogy az összes embereknél örök időre becsületem legye. De ha ezt figyelmen kívül hagyom és hamisan esküszöm, mindezeknek az ellenkezője történjék velem.”

Hippokratész után más orvosi iskolák is működtek Görögországban és bár a hippokratészi színvonalat nem érték el, tapasztalataik egy része tovább élt. Az ún. empirikusok az i.e. III. században ugyan helytelen filozó-

fiai alapon azt vallották, hogy a természet a maga végtelenségében megismerhetetlen, így a betegségek valódi oka sem ismerhető meg, azonban tapasztalati úton kerestek és találtak hatékony gyógymódokat. Ez részben- annak ellenére is sikerült nekik, hogy nem is törekedtek az okszerű összefüggések feltárására. Az akkor már ismert ópiumot kiterjedten alkalmazták, a bőr-betegségek kezelésére bevezették a –máig is használt- kénport. Az érvágások helyett és mellett piócát használtak. Időszámításunk I. században Dioszkoridész félezer gyógyszert írt le *Materia Medicájában*. Ez tekinthető az első gyógyszerkönyvek, mely több mint másfél évezreden át szolgált tankönyvül. Dioszkoridész munkája nemcsak pontos növényteni leírások találhatók, hanem megadja a gyógyszer elkészítésének módját, gyógyszer- hatástani kérdéseket is tárgyal. Rámutat, hogy miként szokták az egyes gyógyszereket hamisítani és e hamisítások miről ismerhetők fel. Művét arab nyelvre is lefordították, az utolsó latin nyelvű kiadás 1829-ben jelent meg.

Kórizs József

MIT, MIVEL?

"A FÜSZEREK BIRODALMÁBAN"

AMIT MAJD NEM MINDENKI SZERET A BORSÓ

Délnyugat-Ázsiában az időszámításunk előtti VII. évezredtől találunk olyan nyomokat, amelyek a borsó létezését bizonyítják. Már időszámításunk kezdete óta termesztik az egész Földközi-tengeri medencében - az egyébként szárított formában fogyasztott - borsót. Ma ismert formájában a zöldborsó csak a XVI. században jelent meg Franciaországban, ahova egyébként Olaszországból került. Több félét ismerünk, még ahogy Sárközi tanító bácsi tanította a hibridizációt, vagyis ha keresztezünk két egy fajtán belüli különböző egyedeket, akkor melyik a domináns, ezt is a borsón keresztül tanuljuk, vagyis a Mendel szabályokat. Ez mit sem változtat azon, hogy a zöldborsót, ami lehet apró, nagy, ráncos, sima, ez mellett van még a cukorborsó, meg a csicseri-

melegen ajánlanám a borsóalapú felfújtat, mint kitűnő fehérjebombát.

Egy furcsa ajánlat a:

Zöldséges csirketokány

Hozzávalók:

1 csirkemell filé
1 fej vöröshagyma
kevés vaj a pároláshoz
ételízesítő
curry
őrölt fehérbors
sárgarépa

borsó, vagy sárgaborsó, amit különböző módon fogyaszthatunk, frissen, fagyaszttva, blansírozva, konzervként, szárítva, de már láttam borsó lisztet is.

Ami a legismertebb, ez mellett, pedig még a nyári ételek megnyitója a legfrissebb leszedett borsóból készült tejfölös borsóleves galuskával. Ez már azt jelenti, hogy megkezdődött a nyár. Innen kezdve már rövidülnek a napok, amit mi egészen szeptember végéig észre sem veszünk. Kezdenek beérni a különböző mezőgazdasági termékek, gyümölcsök, a gabona, tehát mondhatjuk, hogy minden a borsóval kezdődik.

Hogyan is fogyasztjuk?

A már említett leves mellett vannak a borsólevesnek több fajtái, attól függően, hogy milyen betétet van, vagy milyen hús fő a zöldségek mellett, készül belőle főzelék, köretek, egytáételek, de a friss héjával fogyasztott cukorborsó, pedig a különleges saláták alapanyagát képezik sokszor. Nagyon finom a borsós csirkepaprikás, de ha más paprikásokat, vagy húseteleket turbózzunk fel, vagy nyáriasítunk meg borsóval, velük is óriás sikereket érhetünk el konyhánkban. A vegetáriánusoknak, pedig

zöldborsó

karalábé

tyúkhúsleveskocka

kevés citromlé

Elkészítés:

A finomra vágott vöröshagymát vajban megpirítjuk, hozzáadjuk a csíkokra vagy kockákra vágott csirkemellet és tovább pirítjuk. Étélízesítővel, kevés őrölt fehér borsal, curryvel ízesítjük. A megtisztított, feldarabolt sárgarépát, zöldborsót, karalábét hozzáadjuk, kevés vízzel felengedjük és beletesszük a leveskockát.

Készre pároljuk, kevés citromlével utóízesítjük. Köretként rizst vagy csavart, ill. orsótésztát adunk hozzá.

Szerintem akármit is főznek borsóból, az mind csak finom lehet, amit pedig ajánlatként találtunk, jó étvággal próbálják ki.

szerk.

KERTI TÖRPE

A VÁRVA VÁRT FÖLDIEPER

Sok ember kedvelt gyümölcse a **földieper** a rózsafélék családjába tartozik. Vadonélő rokona, a szamóca erdőkben, tisztásokon, bokros helyeken fordul elő. Fontos megemlíteni, hogy a szamócának még a levelei is hasznosak, ugyanis gyógynövényként használják teának, teakverékekhez egyaránt. Sokat segíthet a cukorbetegség ellen. Sőt méregtelenítőként is használható. Fontos, hogy csak a szezonjában vásároljuk, ugyanis akkor kisebb az esélye, hogy vegyszerrel kezelt gyümölcs kerüljön a tányérunkra.

lesznek az epertől.) A kozmetikában is helyet kapott a földieper, mert kitűnő bőrápolónak bizonyult. A bedörzsölt bőr nemcsak az elhalt részekről szabadul meg, de a napégetett bőrt is hűsíti, gyógyítja.

A földieper kitűnő azoknak, akik fogyókúráznak. Nem csak azért, mert a folytonos étvágyat csökkenti, de rengeteg ásvány tartalma következtében első osztályú vértisztító. Különösen azoknak ajánlott, akik idős korban az elhízás következtében ízületi gyulladásban szenvednek.

A földieper és szamóca nagyon értékes gyümölcsünk. Értékét fokozza, hogy az elsők között jut hozzá a test, a hosszú téli napok után. Ha elegendő szamócahoz jutunk, testünk, mint a szivacs megtelik vitaminokkal és ásványi anyagokkal, ellenáll a meghűléses és más betegségekkel szemben. Sok bogyós gyümölcshöz hasonlóan a földiepernek is vértisztító és baktériumölő hatása van. A földieper tulajdonságai között meg kell említeni, hogy jótékony hatással van a bőrzúzódásokra. Kiválóan használható fogtisztításra, fogápolásra. (Nyomkodjuk szét a földiepret, majd mártsuk bele a fogkefét, s ezzel a masszával dörzsöljük át a fogakat. Fényesek és fehérek

Jó gyógyszer továbbá a cukorbetegségre, magas vérnyomásra, székrekedésre, vesékre. A földieper az étkezésben nagyon sokrétűen használható. Díszítésnek, de önálló ételnek is kifogástalan, íze javítja a gyümölcssalátát. Éppen a földieper az egyik jellegzetes gyümölcsünk, amely semmiféle ízesítésre nem szorul. Ha tehetjük, maradjunk meg a természetes ízénél, sokkal élvezetesebb és megkíméljük a szervezetünket egy felesleges anyagtól.

Fontos tudni róla, hogy allergiát válthat ki személyeknél.

Bertók Z. Tatjana

F E C S K E T O L L

LÉPÉSEK

Lépések... mennek,
hallom valaki megy.
Fölöttem, vagy alattam?
Jobbról, balról,
messze tájon, valaki megy.
Lépése nehéz, öreg lehet.
Lába dobban a föld kergét taposván.
Emberek hol vagytok, a mélyben talán?
Emberek hol vagytok, az égben talán?
Sötét felhők, kietlen messze táj,
a dobogás belevész a csöndbe
s a lény, vajon hol lép göröngyre?
Lépések... mennek,
hallom valaki megy.
Emberek hol vagytok, miért nem jelentkeztek?

Bácsi (Vajda) Sára

TE VAGY AZ ÚT

Életed oly rejtelmes, oly bizarr,
annyi sok kint sugall,
annyi maró fájdalom,
mégis mámor ül az arcodon.
Szemed fénye már kihunyt rég,
de tollad tüze bennem ég.

Minden szó mit leirt ő,
oly bánatos, oly kesergő.
A szavak melyek rátaláltak
a pohár mélyén várakoztak.
A múzsája tette naggyá,
de mégis így vált átkozottá.

Lelke az egekbe kívánczozott,
s éltén sok gaz botránczozott.
A vágya rab volt,
melyet sok nehéz teher leláncolt.
Mint atlasz küzdött végtelen terhével,
a kor kínos csendjével.

Az ő szava áthatolt a csenden,
és utat tört magának,
hogy neve mindig éljen,
s a szó mit leírt ő örökké beszéljen.

Verbászi Hajnalka

ANYAKÖNYVI HÍREK

Elhunytak

Őri Sándor május 12, 88 évében
Zečević Desanka szül. Marsenić május 27, 88 évében
Radoičić D. Ljubomir május 30, 65 évében

Újszülöttek

Süli Sándor és Gizella kislányuk **Fanni**
Vukasović és Marina kislányuk **Jovana**
Bajram Beriša és Romana Žakula kisfiuk **Sehad Beriša**
Csukanov Mária kislánya **Csukanov Kristóf**
Szebenyi János és Katalin kisfiuk **Ákos**
Hajvert Ákos és Hajvert Lódi Andrea kisfiuk **Hajvert Zalán**

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tího" temetkezési vállalatától kaptuk.

Fecske. Kiadja a Zöld Dombok környezet- és közösségfejlesztési szervezet, Bácsfeketehegy, JNA 24. Tel/fax: 024/739-063.

E-mail: feketicsifecske@gmail.com Folyószám: 310-8659-38. www.feketics.com

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi (Vajda) Sára, Bíró Csaba, Bordás Katalin, Bertók Z. Tatjana, Fekete Tímea, Krisztián Irén, Dr. Kerekes József, Kórizs József, Molnár Károly, Nagy Erzsébet, Orosz Attila, Papp Julianna, Pál Károly, Pál Eszter, Szukola Béla, Sztitász Angéla, Tóth János, Juhász Attila, Verbászi Hajnalka. Készült Szabadkán a Grafoprodukt nyomdában 2011. június.

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
659.3 (497.113)

FECSKE: bácsfeketehegy havilap / szerkesztő Bácsi Róbert.
– 1. évf. sz. (2004) – Bácsfeketehegy: Zöld Dombok környezet- és
közösségfejlesztési szervezet, 2004. – Illusz.: 30 cm

Mesečno.

ISSN 2217-3706

COBISS.SR-ID 201634567

